

Засновники: Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського, Служба інформаційно-аналітичного забезпечення органів державної влади (СІАЗ). *Заснований у 2003 році. Виходить двічі на тиждень.*
Головний редактор В. Горовий, д-р іст. наук, професор, заступник гендиректора НБУВ. *Редакційна колегія:* Т. Гранчак, Ю. Половинчак, Л. Чуприна. *Бюлетень підготували:* Т. Гранчак, О. Симоненко, І. Рудь, В. Ворошилов, Ю. Якименко, О. Рябокони. *Адреса редакції:* НБУВ, просп. 40-річчя Жовтня, 3, Київ, 03039, Україна. Тел. (044) 524–25–48, (044) 525–61–03. E-mail: siaz2014@ukr.net, www.nbuviar.gov.ua. Свідоцтво про державну реєстрацію КВ № 5358 від 3 серпня 2001 р.

**Передрук матеріалів дозволяється лише
після погодження із СІАЗ: siaz2014@ukr.net**

РЕЗОНАНС

/Бюлетень матеріалів, підготовлених на базі аналізу
оперативної інформації електронних видань/

Додаток до журналу «Україна: події, факти, коментарі»

**№ 31
(17 травня 2016 р.)**

ЗМІСТ

У ЦЕНТРІ УВАГИ.....	2
АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС.....	4
ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА	16
ВИКОНАВЧА ВЛАДА	26
ПОЛІТИКА.....	45
ЕКОНОМІКА	51
ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ.....	59

У ЦЕНТРИ УВАГИ

Виступ Президента на церемонії вшанування пам'яті жертв політичних репресій у Національному історико-меморіальному заповіднику «Биківнянські могили»

Дорога українська громадо!

Щороку в травні ми приходимо до Биківнянського лісу вклонитися світлій пам'яті мільйонів і мільйонів жертв комуністичного режиму.

Биківнянське поховання тих, хто загинув від сталінських репресій, є найбільшим на території України. Але криваве павутиння незліченних кладовищ, ідентифікованих і безіменних, виявлених і досі не віднайдених, – воно у безлічі таких лісів та ярів по всій Україні окреслює карту злочинів комунізму. У таємному листі голови КДБ УРСР Володимиру Щербицькому, яке було написано в останні роки СРСР, згадуються десятки назв місць розстрілів і таємних поховань.

У кожній області і, – напевне, в кожному районі, – українська земля покоїть прах невинних жертв і береже страшну правду та намагається залікувати пекучий біль свого народу.

І ми зараз стоїмо в одному з таких місць, де стогне сама земля.

В архівах збереглося рішення президії Київської міської ради від 20 березня 37-го року про виділення земельної ділянки для «спеціальних потреб» НКВС у Биківнянському лісі. І потім упродовж чотирьох років, аж поки на зміну сталінській окупації не прийшла нацистська, під покровом ночі вантажівки привозили сюди тіла розстріляних та закатованих у київських в'язницях НКВС. У заздалегідь підготовлені ями навалом скидали вбитих людей, притрушували вапном та засипали ґрунтом.

Кількість похованих тут остаточно не встановлена. Український інститут національної пам'яті називає цифри від 15 до понад 100 тисяч осіб. Але точно відомо, що найбільш кривавою була ніч проти 19 травня 1938 року, коли 563 людини було розстріляно та поховано!

Сталінський режим прагнув знищити еліту української нації – вчених, письменників, діячів культури. Тут для них неначе спеціальне місце було відведене. Зараз їх звать «розстріляним Відродженням», і за ними був лише один «гріх» – вони любили Україну. За це ж саме у цьому лісі упокоїлися робітники й селяни, вчителі й священики.

У Биківні в 1940 році «енкаведисти» розстріляли також тисячі польських офіцерів, що було прямим наслідком союзних відносин Гітлера та Сталіна на початку Другої світової. Биківня стала спільним некрополем для українців та поляків, важливим елементом спільної пам'яті і нашої спільної боротьби з радянським тоталітаризмом та імперією за «вашу і нашу свободу».

Ми всіма своїми діями намагаємося убезпечити сучасний світ від явищ, притаманних тоталітарним режимам, уберегти українців та все людство від повторення подібних трагедій. Важливим елементом такої політики є декомунізація.

На смітник історії компартію відправив сам український народ, не допустивши її до парламенту під час демократичних виборів.

Наразі шістьма постановами Верховної Ради перейменовано 688 населених пунктів та 15 районів. Упродовж останніх півтора року в обласних центрах України було змінено назви понад тисячі вулиць. За період з грудня 13-го по квітень цього року демонтовано більше тисячі ідолів Леніна та близько 150 істуканів іншим радянським діячам. Ви лише уявіть, як же було засмічено Україну цим радянським ідеологічним мотлохом! Навіть при таких темпах демонтажу в країні ще й досі залишається до тисячі монументів кривавому Іллічу.

Свої черги чекають ще 11 районів та майже 300 населених пунктів, із них два – обласні центри. Чи припустимо, щоб великі й славні міста України носили імена більшовицьких катів Кірова, Дзержинського, Петровського?

Питання – риторичне. Замість того, щоб робити на ньому політичні спекуляції, використовувати в інтересах власних політичних сил пережитки радянських історичних стереотипів, дурити й лякати людей якимись нібито незручностями, треба вести в громадах потужну роз'яснювальну роботу щодо важливості декомунізації.

Цього тижня я уважно стежив за дискусією в Раді на цю тему – не тільки ж про генерального прокурора думав. Яке рішення я порадив би народним депутатам? З одного боку, інтереси національної безпеки вимагають завершення декомунізації. З цього випливає, що ті, хто ще не перейменувався, мають таки назватися по-новому – крапка!

З іншого, ми проводимо курс на децентралізацію, і не враховувати думку громад теж неправильно. Не вина центру, що низка громад, часто внаслідок маніпуляцій політиканів, несерйозно поставилася до проблеми і не ухвалила рішень з цього питання в ті терміни, в які передбачав закон. Та хіба не в наших силах дати громадам додатковий термін і ще одну можливість прийняти рішення, самим обрати собі іншу назву?

Імена катів з карти України – геть, це не обговорюється. А от яку назву обрати громада має вирішити сама, і це є її майбутнє. Єдине застереження – не повертатися до імперських найменувань. Я не дозволю, щоби карту України знову заплямували новоросійськими топонімами!

Прошу всіх зрозуміти, дорогі українці, що гібридна війна завжди починається з ідеологічного наступу. Грубій військовій силі зазвичай передуде так звана *soft power* (м'яка сила). Перш ніж цілити в тіла, вбивають душу. Перед тим як вийняти серце, розріджують мозок.

Ми маємо завершити декомунізацію, тому що це є питанням української національної безпеки. Рівно як і нашої відповідальності за майбутнє, і морального обов'язку перед мільйонами і мільйонами українців, винищених більшовизмом.

Невже хтось не чує, як прямо тут із-під цієї залитої кров'ю української землі та з інших могил до нас волають жертви комуністичного режиму?!

Схилимо ж голови перед прахом наших співвітчизників, які лежать у цьому лісі та безлічі інших скорботних місць.

Прошу вшанувати пам'ять жертв комуністичних репресій хвилиною мовчання. Щиро дякую. Слава Україні!

**(Офіційне Інтернет-представництво Президента України
(<http://www.president.gov.ua/news/vistup-prezidenta-na-ceremoniyi-vshanuvannya-pamyati-zhertv-37104>). – 2016. – 15.05).**

АНАЛІТИЧНИЙ РАКУРС

М. Закіров, ст. наук. співробітник відділу політологічного аналізу СІАЗ

«18 травня ми всі – кримські татари»

Цією весною поряд з черговою річницею депортації кримськотатарського народу інформаційним приводом для загострення уваги щодо Криму стала ситуація, що склалася навколо Меджлісу кримськотатарського народу (далі – Меджліс). Меджліс є виборним органом, що обирається Курултаєм кримськотатарського народу з його делегатів. Основною заявленою метою Меджлісу є ліквідація наслідків геноциду, вчиненого радянською державою щодо кримських татар, відновлення національних і політичних прав кримськотатарського народу і реалізація його права на вільне національно-державне самовизначення на своїй території. Головою Меджлісу з моменту його утворення у 1991 р. і до 2013 р. був М. Джемільєв, а його заступником – Р. Чубаров. У жовтні 2013 р. М. Джемільєв склав повноваження глави Меджлісу. 27 жовтня 2013 р. новим головою Меджлісу став Р. Чубаров. Він з незначною перевагою виграв ці вибори у іншого претендента Р. Ільєсова. У березні 2014 року, вже після анексії Криму, Верховна Рада України Постановою Верховної Ради України «Про Заяву Верховної Ради України щодо гарантії прав кримськотатарського народу у складі Української Держави» визнала Меджліс кримськотатарського народу, виконавчий орган Курултаю, і Курултай як вищий представницький орган кримськотатарського народу (<http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/1140-vii>).

Після того, як представники Меджлісу відмовилися співпрацювати з «новою» владою Криму і виступили за збереження територіальної цілісності країни і Криму в складі України, було скоєно напад на будівлю Меджлісу з метою прибрати український прапор. М. Джемільєву заборонили в'їжджати в Крим до 2019 р., а сам акт про заборону вручили на кордоні. Згодом, його також «заочно» заарештовано судом Сімферополя і оголошено у федеральний розшук.

13 квітня 2016 р. ТАСС повідомило, що «прокурор Криму» Н. Поклонська винесла рішення про призупинення діяльності меджлісу кримських татар. Рішення про призупинення діяльності меджлісу діяло до винесення рішення Верховного суду Криму за позовом Н. Поклонської. За повідомленням кореспондента ТАСС, раніше вона зажадала визнати меджліс екстремістською організацією (<http://special.tass.ru/politika/3201415>).

Підконтрольний РФ Верховний суд Криму, який розглядав справу про заборону, 25 квітня приступив до вивчення документів по Меджлісу, а 26 квітня визнав Меджліс кримськотатарського народу екстремістською організацією і заборонив його діяльність на території Росії. Головний офіс Меджлісу в Сімферополі за рішенням суду буде переданий етнографічному музею (<http://112.ua/statji/medzhlis-i-ekstremizm-kak-rossiya-vyzhivaet-krymskih-tatar-306031.html>).

Коментуючи рішення суду, лідер кримських татар М. Джемільєв заявив про те, що через заборону Меджлісу в Росії всі представники кримсько-татарського

народу, які брали участь у виборах делегатів Меджлісу, перебувають під загрозою звинувачення в екстремізмі. Про це він заявив під час дискусії «Головування Німеччини в ОБСЄ – час для захисту прав людини на Донбасі і в Криму», яка проходила в Києві наприкінці квітня. «Меджліс – це не просто організація, і навіть не коло однодумців. Це орган, обраний своїм народом, – зазначив Джемільєв. – У роки перебудови нам вдалося провести серед всього нашого народу вибори на Національний з'їзд, який таємним голосуванням обрав представницький орган. Після цього серед усіх кримських татар були проведені вибори до місцевих і регіональних Меджлісів».

За словами М. Джемільєва, в даний час в Криму налічується близько 230 місцевих і регіональних Меджлісів, в яких задіяно 2500 осіб, яких можуть звинуватити в екстремізмі за приналежність до Меджлісу. «Не потрібно органам російським доводити, що вони щось зробили, досить довести, що вони належали до цієї організації. А ті, хто обирав, виходить, – теж. Тепер увесь кримськотатарський народ є в очах російських окупантів екстремістами» (<http://www.radiosvoboda.org/content/news/27704988.html>).

Заборона діяльності Меджлісу в Криму викликала стурбованість з боку ЄС. Європейський Союз розцінює блокування діяльності Меджлісу кримськотатарського народу як протиправну акцію, що порушує права людини, і вимагає від окупаційної адміністрації півострова скасувати прийняте напередодні рішення. Зокрема у офіційній заяві Європейської зовнішньополітичної служби, поширеній 14 квітня було зазначено: «Рішення так званого «прокурора» Криму призупинити діяльність Меджлісу, самоврядного органу кримських татар, вкрай тривожно і являє собою серйозну атаку на права кримських татар. ЄС повторює свій заклик до повного дотримання міжнародних стандартів в галузі прав людини та інших зобов'язань за міжнародним правом» (http://zn.ua/WORLD/v-es-obespokoenu-zapretom-deyatelnosti-medzhhlisa-v-krymu-210588_.html).

У порядку денному пленарного засідання Європейського парламенту 9-12 травня в Страсбурзі передбачено проведення дебатів і прийняття резолюції щодо порушення з боку Російської Федерації прав кримських татар на території окупованого Криму.

«Дебати і голосування по резолюції про порушення прав кримських татар, стандартів демократії та верховенства права на тимчасово окупованій території АР Крим заплановано на четвер, 12 травня» – йдеться у повідомленні (<https://www.rbc.ua/ukr/news/evroparlament-12-maya-obsudit-narushenie-1462444607.html>).

Проте, проблемою громадянської самоорганізації і дотриманням прав людини на півострові проблема кримськотатарського народу не вичерпується. Важливу роль у протистоянні відіграє і релігійний чинник. Один з лідерів кримськотатарського національного руху М. Джемільєв заявив про плани створити новий муфтіят Криму, який буде діяти на території материкової України. Його необхідність М. Джемільєв пояснив повною підконтрольністю муфтіятів, що діють в Криму, російській владі. «Чому є необхідність створення муфтіяту в Києві? Тому що Муфтіят Криму зараз знаходиться в повному підпорядкуванні окупанта. Що вони скажуть, те й роблять. Тобто Муфтіят Криму зараз не відображає сподівання і думки мусульман Криму. Змушено не може цього робити», – наголосив М. Джемільєв. Він також висловив розчарування щодо свого колишнього соратника, муфтія одного з двох

російських муфтіятів Криму Е. Аблаєва: «Муфтії наш виявився людиною ненадійною. Повністю підкорився їм. З цієї причини ми прийняли рішення про створення тут муфтіяту, який буде відображати думки і бажання кримських татар», – зазначив М. Джемілев (<http://golosislama.com/news.php?id=28804>).

Крім того, з осені минулого року кримськотатарські активісти розвинули бурхливу діяльність із організації економічної і енергетичної блокади Криму, а згодом перейшли і до підготовки збройних формувань. Зокрема, у січні 2016 р. координатор блокади Криму Л. Іслямов повідомив, що на адміністративному кордоні з окупованим Кримом буде сформований і законодавчо закріплений батальйон кримських татар імені Номана Челебіджихана для чергування і контролю за прикордонниками і митниками. Він додав, що далі буде готуватися батальйон, який буде допомагати і поліції в тому числі і готуватися до входу в Крим після його звільнення, для очищення півострова від ворожих елементів. Раніше повідомлялося, що в складі Збройних сил України буде створено окремий батальйон кримських татар, який буде спостерігати за митниками та прикордонниками, щоб ті не порушували закон і не пропускали авто за хабарі. Крім того Іслямов повідомляв, що в батальйон імені Номана Челебіджихана вже увійшли більше сотні людей на добровольчих засадах (<http://112.ua/politika/formirovanie-batalona-krymskih-tatar-na-adminigranice-s-krymom-nachnetsya-16-yanvarya-islyamov-283519.html>).

Слід зазначити, що анонсоване створення батальйону вже почало втілюватися в життя. Добровольчий батальйон «Крим» імені Номана Челебіджихана увійде до складу Національної гвардії України, а служити в ньому зможуть усі бажаючі громадяни України і ті кримські татари, які залишилися на території окупованого Криму. За словами лідера Меджлісу Р. Чубарова, концепція батальйону вже розроблена і представлена Президенту України і міністру внутрішніх справ. У свою чергу координатор блокади півострова Л. Іслямов зазначає: «Крим» буде виконувати завдання, які перед ним поставить Генштаб, але основним його завданням стане саме охорона кордону Криму. «Наша молодь, яку зараз закликають до російської армії, не повинна служити там! Вона повинна служити Україні. Причому так, щоб бути корисними Криму», – підкреслив в розмові з «Сьогодні» активіст. Він також додав, що чисельність формування складе 560 осіб, а активісти вже сьогодні отримують волонтерську допомогу, призначену для батальйону. Створення батальйону вже підтримало Міністерство оборони Туреччини (<http://www.segodnya.ua/ukraine/krymskie-tatary-sozdayut-dobrovolcheskiy-batalon-krym-710692.html>).

Поряд зі створенням батальйону «Крим» на Херсонщині вже організоване громадське формування «Аскер». Як повідомляє віце-президент Світового конгресу кримських татар і лідер акції по блокаді Криму Л. Іслямов, члени «Аскер» мають успішний досвід затримання правопорушників. Він зазначив, що повноваження членів формування прописані в статуті: «У статуті громадського формування, яке офіційно зареєстровано в місцевих органах самоврядування, мають для цього певні посвідчення. Вони 2 місяці проходили підготовку, в тому числі з можливими затримками злочинців». Громадянське об'єднання «Аскер», сформоване учасниками акції з цивільної блокади Криму, організовує спільне з поліцією патрулювання Генічеського, Каланчацького та Чаплинського районів Херсонської області. Що таке патрулювання планується, підтвердив начальник

поліції Генічеська А. Лещенко (<http://112.ua/obshchestvo/islyamov-patruli-asker-zaregistrovaniy-mestnoy-vlastyu-i-proshli-specialnuyu-podgotovku-305745.html>).

Слід зазначити, що лідери кримськотатарського народу висувують плани і на більш віддалену і значущу перспективу. Так, на думку експерта аналітичної групи «Левіафан», політолога В. Гладких, кримськотатарський народ не відмовиться в перспективі повернути собі державність. «Але якщо вони будуть боротися за державу, то будуть боротися за свою власну державу, а не за українську», – додав експерт (<http://rian.com.ua/society/20151123/1000846402.html>).

Утім, поки що «державницькі» прагнення кримських татар не сягають далі автономії. На підтвердження цього нагадаємо ідеї, що пролунали в грудні минулого року на прес-конференції представників громадських та правозахисних організацій. «У питанні відновлення територіальної цілісності України ми пропонуємо використовувати механізм правосуб'єктності корінного народу Криму – кримських татар. Саме відновлення правосуб'єктності кримсько-татарського народу, який піддається політиці етноциду, дозволить посилити міжнародний тиск на Російську Федерацію в частині звільнення тимчасово окупованої території Криму», – сказав правозахисник, представник кримськотатарської правозахисної організації «Азатлік» С. Кадиров. У грудні 2015 р. на прес-конференції УНІАН представники громадських та правозахисних організацій оприлюднили меморандум про відновлення правосуб'єктності кримськотатарського народу. «Даний меморандум підписано з метою звільнення нашої батьківщини від окупантів і відновлення Автономної Республіки Крим як національно-територіальної, тобто Кримськотатарською Автономної Республіки Крим в складі єдиної, незалежної, демократичної України», – йдеться в меморандумі. Крім того, активіст національно-визвольного руху Е. Кудусов зазначив, що створення прообразу державних органів Кримськотатарської територіальної автономії на території материкової України дозволило б включити їх в міжнародний переговорний процес (<http://rian.com.ua/politics/20151202/1001386289.html>).

На думку військового експерта, голови організації «Український легіон» С. Стеценка, повернення окупованого Криму до складу України неможливо без активної участі кримськотатарського народу.

За його словами, відновлення контролю над територією Криму недостатньо для здійснення повноцінної діяльності України на півострові.

«Потрібно розуміти, що взяття Україною самої території Криму ще нічого не означає. Дуже важливо буде відновити там проукраїнська політичне керівництво, а також мати ті сили, які будуть готові забезпечити існування і діяльність систем українського державного управління та місцевого самоврядування. І в цьому питанні Україна може розраховувати тільки на кримських татар», – зазначив С. Стеценко в ході прес-конференції в Києві 10 травня (<http://www.sobytiya.info/news/16/62572>).

Незважаючи на акцентування лідерами кримських татар дотримання принципу територіальної цілісності України, окремі оглядачі представляють їх прагнення сформуванню «уряд Автономної Республіки Крим у вигнанні» з локалізацією в районах Херсонської області, прилеглих до Криму, як намагання створити в Україні аналог Косова. Такий висновок, зокрема, просуває проросійський політолог Я. Матушевський (Київ). «Згідно секретних файлів

з Адміністрації Президента П. Порошенка, в південній частині Херсонщини планується нова «Кримсько-татарська автономія», куди планується переселити близько 500 тис. кримських татар і до 2 млн турків-месхетинців. Причому, згідно оприлюдненому листуванню, даний регіон отримуватиме максимально можливі преференції в плані самоврядування», – стверджує Я. Матушевський в статті «Дезінтеграція України: Херсонська область» від 8 квітня 2016 р. (<https://eodaily.com/ru/news/2016/04/08/dezintegraciya-ukrainy-hersonskaya-oblast>).

Спекулюючи на проблемі «ісламської загрози», він зазначає, що «фінансові витрати на облаштування даної категорії переселенців на півдні України взяла на себе Туреччина. Паралельно з переселенням кримських татар в даний регіон, знову ж таки з подачі Туреччини і, що важливо, Євросоюзу, планується завести і розмістити біженців з Близького Сходу, Північної Африки і з Афганістану, а це ще близько 80 тис. осіб з країн з підвищеною терористичною активністю».

Як бачимо, у вітчизняному інформаційному просторі простежуються дві тенденції у висвітленні ситуації навколо кримських татар. У контексті першої кримські татари розглядаються як впливовий суб'єкт відстоювання інтересів України в російсько-українському протистоянні стосовно Криму. У руслі другої дії кримських татар з повернення історичної Батьківщини і відновлення територіальної цілісності України намагаються ув'язати з «ісламським» та «міграційним» чинниками та терористичними загрозами.

Свою чергою далеко неоднозначною є ситуація в середині кримськотатарського співтовариства. Так, на думку вже згаданого вище експерта аналітичної групи «Левіафан», політолога В. Гладких, кримськотатарський рух чекає розкол. «Частина цього руху піде на співпрацю з окупантом, тобто з російською владою. Тому що їхня мета – самозбереження. Тобто не поїхати до Сибіру прибирати сніг або загинути під тортурами, а зберегтися демографічно і культурно», – зазначив експерт (<http://rian.com.ua/society/20151123/1000846402.html>).

Наявні факти підтверджують його прогнози. Веж у червні 2014 року була створена Регіональна громадська організація «К'ирим бірлігі». Її очолив екс-глава Генічеської райдержадміністрації С. Німетуллаєв. Активісти заявили, що будуть домагатися дотримання прав кримськотатарського народу, співпрацюючи з місцевою владою. Співголовою організації став колишній віцепрем'єр кримського уряду А. Абдуллаєв. На прес-конференції 23 жовтня 2015 року голова організації С. Німетуллаєв висловив впевненість, що «К'ирим бірлігі» підтримує більше половини кримських татар півострова. За його словами, ще у вересні думки кримських татар розділилися приблизно порівну: 50 % підтримували Меджліс кримськотатарського народу, а 50% – «К'ирим бірлігі». Але, на думку С. Німетуллаєва, підтримка нової організації зростає: «Я думаю, сьогодні з кожною годиною люди розуміють, що треба жити, іншого шляху немає, бо діти ростуть, народжуються, навчаються». При цьому С. Німетуллаєв додав, що кримськотатарським організаціям треба об'єднуватися, щоб будувати майбутнє і «творити» в російському Криму (<http://kafa-info.com.ua>).

П'ятого листопада 2014 року у Сімферополі відбувся з'їзд суспільно-політичних сил кримських татар, на якому було створено Громадську раду кримськотатарського народу. «Громадська рада кримськотатарського народу

наділяється повноваженнями представляти, виражати і захищати на всіх рівнях інтереси кримськотатарської громадськості до моменту скликання нового курултаю кримськотатарського народу і вибору його керівних органів», – наголошується в положенні про Громадську раду. Представниками Громадської ради стали активісти 22 громадських організацій кримських татар. Серед них: «Міллі Фірка», «К’ирим бірлігі», «Крим-Юрт», «Койдешлер», «Іллер», кримський центр «Ініціатива», Рада старійшин Алушти, товариство інвалідів, Фонд татарського мистецтва та етнографії, а також ветерани національного руху, викладачі Кримського інженерно-педагогічного університету, спортсмени, економісти, юристи та інші. «Хочемо донести, що кримськотатарський народ в більшості своїй підтримує Російську Федерацію, в більшості своїй хоче жити, працювати, вчитися, творити і бути в усіх структурах влади – ми над цим будемо працювати», – наголосив голова Ради С. Німетуллаєв (<http://podpricelom.com.ua>).

«Після возз’єднання Криму з РФ кількість кримських татар, які залишили півострів, склала не більше 3 тисяч чоловік», – заявив голова організації «К’ирим бірлігі», голова Громадської ради кримсько-татарського народу С. Німетуллаєв. Причому за його словами, значну частину кримських татар, які виїхали з Криму після референдуму 16 березня, становлять активісти «Хізб ут-Тахрір», ваххабіти, а також працівники органів прокуратури та міліції. За словами С. Німетуллаєва, основоположні права кримськотатарського народу в російському Криму в цілому дотримуються. У той же час однією з основних проблем в даному аспекті, на думку громадського працівника, є низький рівень представництва кримських татар в органах влади та громадського контролю в Криму, що не відповідає реальній чисельності кримськотатарського народу. «Наприклад, в Громадській палаті республіки з 40 членів лише один кримський татарин, якого ми практично і не бачимо. Схожа ситуація і в Державній раді Криму», – пояснив С. Німетуллаєв (<http://www.politnavigator.net>).

Дещо інакше змальовано ситуацію навколо кримських татар у Криму в опублікованій 14 квітня доповіді місії Ради Європи за результатами візиту в Крим в останній тиждень січня 2016 р. Як ідеться в документі, на півострові тривають репресії проти українців і кримських татар.

Під час візиту делегація «зустрілася з численними представниками громадянського суспільства, недержавних організацій, релігійних громад, національних меншин, включаючи кримських татар, а також співробітниками ЗМІ та місцевою владою». Теми, «які піднімалися регулярно» під час цих зустрічей, відносяться до передбачуваних зловживань правоохоронних органів, зокрема під час обшуків, відзначається в доповіді.

Обшуки часто спрямовані проти кримських татар і проводяться без ордерів і з «непропорційним застосуванням сили», підкреслюється в документі. В якості основи для таких операцій застосовується закон про екстремістську діяльність, відзначається в доповіді. Також порушувалася тема «зникнень серед українців і кримських татар».

При цьому випадки переслідування «здаються спрямованими на окремих опонентів – зокрема, кримських татар або українців – ніж відображають політику колективних репресій проти кримських татар як етнічної групи». Однак визнання Меджлісу кримськотатарського народу екстремістською організацією буде «новим рівнем репресій проти кримських татар», підкреслили

в Раді Європи.

«Найважливіший висновок доповіді за підсумками семиденного візиту до Криму полягає в необхідності знову відкрити півострів для моніторингу структурами Ради Європи та іншими міжнародними механізмами, а також у виробленні надійних рішень, які дозволили б їм ефективно функціонувати в існуючих умовах», – заявив глава місії, швейцарський дипломат Ж. Штудман (<http://grani.ru/Politics/World/Europe/m.250573.html>).

Відомий соціальний антрополог Росії, експерт в питаннях Кавказу і мусульманського світу РФ, аналітик Free Russia Foundation (США) Д. Соколов в інтерв'ю «Главкому» розповів, що репресивна політика Росії стосовно кримських татар у Криму є складовою загальної репресивної політики РФ по відношенню до всіх мусульман.

«А що вас дивує? Пресинг кримських татар в Криму пов'язаний з тим, що Крим увійшов до складу РФ. У Росії здійснюється пресинг всіх мусульман. Крапка. У Татарстані, на північно-західному Сибіру, в Чечні, в Дагестані, в Москві. Крим «приєднали»: на півострові теж почався пресинг мусульман. Спочатку кримських татар взагалі демонізували в ЗМІ: говорили про те, що вони не тільки мусульмани, але й сепаратисти, будуть терористичні акти влаштовувати. У Росії Хізб ут-Тахрір заборонено. Наскільки я чув, то ті ж люди, які займалися зачисткою Хізб ут-Тахрір в Татарстані і Башкортостані, ті ж поїхали в Крим за своєю компетенцією», – розповів Д. Соколов (<http://glavcom.ua/news/348793-rossijskij-ekspert-krymskie-tatary-poluchili-ot-kremlja-ves-paket-%C2%ABantimusulmanskih-uslug%C2%BB.html>).

«Російська політична система досить закрита. Влада корпоративна. Є релігійні діячі, які входять в цю корпорацію. Це вважається офіційний іслам. І проблема офіційного ісламу в тому, що їм не вірить паства. У православ'ї все просто: люди просто не ходять до церкви і залишаються в секулярному полі. А в ісламі немає секулярного простору. Якщо ти не належиш офіційному духовенству та не лояльний до нього, то ти автоматично стаєш його противником. У всякому разі, тебе таким починають вважати представники духовенства. Оскільки офіційне духовенство протягом останніх років постійно втрачає позиції і авторитет (вони беруть участь у фінансових схемах, пов'язані з владою, а в ісламі це не вітається), вони використовують правоохоронні органи для захисту своїх релігійних інтересів. Це все і викликає відторгнення», – зазначив експерт в питаннях Кавказу і мусульманського світу РФ.

Д. Соколов пояснив, що офіційне духовенство значно менше грамотно в ісламі.

«Вони мало де вчилися, закінчували колись бухарське медресе. Це територія Радянського Союзу. А молодь, яка реісламізувалась під час відродження ісламу в 90-х і 2000-х роках, вчилася і в Саудівській Аравії, Єгипті, Сирії, отримала пристойну ісламську освіту, знає арабську, вмє читати Коран. Старі мусульмани не читають Коран в оригіналі. Ось і виникає протистояння між офіційним духовенством, яке не має авторитету, і, так би мовити, “інакодумцями” мусульманами, які щось знають і з ними неможливо сперечатися. Офіційне духовенство зацікавлене в тому, щоб інші були куповані, щоб вони не могли впливати на людей. Єдиний інструмент – адміністративний і силовий. Це приблизне пояснення, чому в Росії є поділ на правильний і неправильний іслам, і “неправильний” іслам весь час пресується. А далі все

логічно: Крим “увійшов” до складу Росії, мусульмани Криму отримали повний пакет послуг від російських правоохоронних органів», – підкреслив відомий соціальний антрополог Росії (<http://glavcom.ua/news/348793-rossijskij-ekspert-krymskie-tatary-poluchili-ot-kremlja-ves-paket-%C2%ABantimusulmanskih-uslug%C2%BB.html>).

На думку першого заступника міністра інформаційної політики України Е. Джапарової, те, що сьогодні відбувається з кримськими татарами в Криму, нагадує трагедію депортації кримських татар у 1944 р., чергова річниця якої відзначатиметься в Україні 18 травня.

«Я не можу не проводити паралелей із сьогоднішнім днем. Адже те, що сьогодні відбувається по відношенню до кримських татар, – це те ж злочин», – сказала Е. Джапарова і додала, що окупаційна влада Криму обрала для себе шлях «вичавлювання» кримських татар.

Як зазначила перший заступник міністра, однією з цілей цьогорічної комунікаційної кампанії «18 травня ми всі – кримські татари», присвяченої вшануванню жертв депортації, є «консолідувати українців, показати, хто такі кримські татари, що вони пережили».

«Відновити рефлексію між українським народом, який пережив геноцид, такий же злочин – Голодомор 1932–1933 років – і депортацією 1944 року», – зазначила Е. Джапарова.

За її словами, кампанія пройде під гаслом: «Я пережив геноцид» і буде спрямована на інформування про «злочин, що мав місце в історії».

Як повідомила Е. Джапарова, кампанія складатиметься з декількох частин. Перша з них – «бордова» під назвою «Я пережив геноцид». В рамках цієї частини по всій Україні буде встановлено близько 300 білбордів та сітілайтів із зображенням 10 фотографій свідків подій 1944 року.

«Це бабусі і дідусі, які живуть в Криму. Це п'ять жіночих і п'ять чоловічих осіб, різних за своєю зовнішністю. Вони представляють різні регіони Криму: від південного узбережжя до степової частини Криму», – сказала вона.

Крім того, підготовлено п'ять відеороликів, які 18 травня декілька разів на день планується транслювати на телеканалах.

У свою чергу член Меджлісу кримськотатарського народу, головний редактор інтернет-видання ҚНА Г. Юксель зазначила, що зараз те лихо, яке прийшло в оселі кримських татар у 1944 році, повторюється знову.

«Паралель депортація-1944 – окупація 2014 – це не просто штучно створені порівняння чи вигадка. Це та реальність, в якій знаходяться наші люди, наш народ», – сказала вона і додала, що тиск на кримських татар продовжується.

За словами Г. Юксель, Меджліс спільно з українським урядом готує комплекс заходів до Дня пам'яті жертв депортації. Частиною цих заходів є кампанія «18 травня ми всі – кримські татари». Також на материковій частині України відбудеться ряд заходів, присвячених трагічній даті. Заходи плануються в Києві, Львові, Мелітополі, Харкові, в Генічеському районі Херсонської області. 18 травня о 19.00 в Києві на Майдані Незалежності відбудеться траурний мітинг та акція «Запали вогник в своєму серці».

Також пам'ять жертв депортації вшановуватимуть цього дня в кримськотатарській діаспорі, зокрема, в Туреччині (Анкара, Стамбул), Німеччині, Канаді та США (<http://vecherniy.kharkov.ua/news/119398/>).

Водночас важливою складовою такої роботи залишається звернення до співвітчизників, які залишилися в тимчасово окупованому Криму, які не повинні забути події травня 1944 року, незважаючи на те, що масових заходів, які б дозволила окупаційна влада, на півострові не буде. Отже, Меджліс звернеться до кримських татар із закликом вшанувати пам'ять жертв депортації.

Окреслені аспекти кримськотатарської проблеми свідчать про її надзвичайну складність та неоднозначність і потребують неупередженого і глибокого аналізу із подальшим виробленням зваженої ефективної державної політики.

М. Уралов, власкор СІАЗ НБУВ

Співробітництво України з МВФ: гасіння пожежі чи шанс на майбутнє?

Міжнародний валютний фонд (МВФ) – міжурядова валютно-кредитна організація, що має статус спеціалізованої установи ООН. Рішення про створення МВФ було прийнято 44 державами на конференції з валютно-фінансових питань у м. Бреттон-Вудсі (США) у 1944 р. Сьогодні членами МВФ є 184 держави. МВФ надає коротко- й середньострокову фінансову допомогу країнам-членам організації, які зазнають тимчасових труднощів з платіжним балансом, на умовах подальшого виправлення економічної політики, яка призвела до порушень платіжного балансу.

Історія взаємовідносин Україні з МВФ налічує вже понад 20 років. Ще у квітні 1993 р. МВФ оголосив про початок програми «Механізм фінансування системних перетворень», яка була спрямована на підтримку країн, що здійснювали перехід від планової економіки до вільного ринку. Програма була орієнтована переважно на республіки колишнього СРСР. У жовтні 1994 р. уряд України прийняв запропоновану фондом програму реформ, спрямовану на зниження темпів інфляції, подолання різниці між офіційним і ринковим обмінними курсами, а також підвищення реальних відсоткових ставок до позитивного значення. Наприкінці 1994 і на початку 1995 р. Україна отримала два транші по 392 млн дол. за курсом того часу. Відтоді МВФ виділив на підтримку реформ в Україні кредитів на загальну суму понад 24 млрд дол.

Сьогоднішній уряд України також сподівається на продовження співробітництва України з МВФ, оскільки ця співпраця відкриває доступ і до інших джерел фінансування. Як зазначив міністр фінансів О. Данилюк, «співпраця з МВФ дає можливість отримати підтримку від інших наших міжнародних партнерів, яка складе близько 5 млрд дол. Це дуже важливо. Причому це дуже важливий сигнал для міжнародної спільноти і для інвесторів» (<http://www.expres.ua>).

Відкрита МВФ у березні 2015 р. чотирирічна програма EFF для України загальним обсягом близько 17 млрд дол. спочатку передбачала проведення щоквартального огляду програми, виділення Києву в 2015 р. чотирьох траншів, у 2016 р. – ще чотирьох. Однак дотепер країна отримала лише перший транш коштів на 5 млрд дол. і другий – на 1,7 млрд дол. Як повідомляє партнер ЮФ ICF Legal Service Н. Ульянова, після отримання другого траншу МВФ

кредитування було призупинено. Офіційні представники МВФ неодноразово заявляли, що фонд очікує з'ясування ситуації щодо уряду України і стійкості парламентської коаліції, а також демонстрації боротьби з корупцією та готовності продовження реформ для завершення другого огляду програми EFF і виділення третього траншу.

З 10 травня місія Міжнародного валютного фонду приступила до роботи в Україні. «Місія працюватиме в Києві в період до 18 травня в рамках другого перегляду програми розширеного фінансування EFF», – повідомило виданню «Сегодня.ua» інформоване джерело в урядових колах. Раніше повідомлялося, що з 10 по 18 травня в Києві працюватиме місія МВФ, яка повинна буде узгодити з урядом України перегляд програми, підтримуваної фінансуванням у рамках угоди EFF. Досягнення позитивного результату відкриє шлях до отримання третього траншу кредиту, можливо, і четвертого (по 1,7 млрд дол. кожен) (<http://ukr.segodnya.ua/economics/enews/missiya-mvf-nachala-rabotu-v-ukraine-714299.html>).

Аналітики Міжнародного рейтингового агентства Moody's прогнозують, що МВФ відновить програму кредитування України до кінця першого півріччя. Черговий транш у 1,7 млрд дол. може бути отриманий у найближчі півтора місяця – до кінця червня. У звіті Moody's відзначається, що для України першочерговими питаннями залишаються зміна балансу економіки і зниження дефіциту держбюджету. Між тим аналітики Міжнародного рейтингового агентства відзначили перші швидкі кроки нового Кабміну для відновлення програми реформ і вирішення ряду питань, що вимагав МВФ від України. При цьому подальший прогрес у реформах залежатиме від продовження співпраці з МВФ, яка має відновитися після декількох місяців затримок (http://dt.ua/ECONOMICS/mvf-dast-ukrayini-noviy-transh-vzhe-do-kincyachervnyua-moody-s-208133_.html).

Зі свого боку голова Національного банку України В. Гонтарева під час зустрічі з главою місії МВФ в Україні Р. ван Рудень, заявила: «НБУ виконав усі умови програми розширеного фінансування EFF, що стосуються його діяльності, і на сьогодні очікує якнайшвидшого завершення другого перегляду» (<http://gordonua.com/news/money/gontareva-nbu-vypolnil-vse-trebovaniya-programmy-mvf-131832.html>).

Раніше перший заступник директора-розпорядника МВФ Д. Лептон позитивно оцінив зроблені попереднім урядом України на чолі з А. Яценюком кроки згідно з програмою МВФ, які привели до закінчення фінансової кризи, стабілізації країни і відновлення конкурентоспроможності. «Потрібно не допустити відкату тих реформ, які вже були проведені. Бюджет майже збалансований, курс обміну валюти відрегульований, наслідки від девальвації куповані, монетарна політика є розумною, втрати від газового сектору також помітно знижені. Тому важливо не допустити, щоб ці процеси пішли назад», – підкреслив Д. Лептон. Крім того, заступник голови МВФ також заявив, що Україні необхідно прийняти ряд законів для виконання своїх зобов'язань щодо подальших реформ (http://reporter-ua.com/2016/04/25/290309_v-mvf-pohvalili-reformy-predydushchego-pravitelstva).

Слід зазначити, що українська влада з розумінням ставиться до своїх зобов'язань щодо виконання вимог, необхідних для продовження співпраці з МВФ. Зокрема, заступник глави Адміністрації Президента Д. Шимків заявив,

що парламенту потрібно «в стислі терміни» ухвалити 19 законопроектів, які мають відкрити шлях для отримання чергового траншу від МВФ на 1,7 млрд дол., а також додаткових гарантій уряду США ще на 1 млрд дол. Для отримання 105 млн євро в рамках третього траншу макроекономічної допомоги ЄС і контракту з розвитку держави Верховній Раді треба ухвалити п'ять законопроектів (<http://finbalance.com.ua>).

Водночас, незважаючи на вказані першим заступником директора-розпорядника МВФ Д. Лептоном позитивні зрушення, економічна ситуація в Україні залишається складною, країна продовжує потребувати допомоги від партнерів. Економіст, виконавчий директор CASE Ukraine Д. Боярчук: «Позитивні сигнали є. Але, по-перше, вони обумовлені тим, що ми на такому дні, що важко падати нижче. По-друге, йде певне пожвавлення на зовнішніх ринках. Але я ще не чув думки, що це буде якийсь довготривалий тренд... Думаю, нам однозначно потрібно відновлювати співпрацю. Оскільки зараз можна розслабитися, але щоб потім не довелось через три місяці або півроку в угарі мчати в МВФ, тому що все валиться».

На принциповій необхідності отримання грошей від МВФ наполягає й економіст, фахівець відділу продажів інвестиційної компанії Dragon Capital С. Фурса. «Так, вони нам принципово потрібні. Тому що, по-перше, більше ніхто не дає. А по-друге, макроекономічна стабільність, яка була досягнута в останній рік, цілком і повністю на даний момент базується на коштах фонду... Як тільки ми беремо участь в програмі МВФ, нам тут же дають кредити європейці, американці, ЄБРР, Світовий банк, і всі інші... Без МВФ не було жодної реформи. Тільки за гроші. Тому програма МВФ, з одного боку, це для економіки добре, а з іншого боку, це добре для реформ. Без програми МВФ у нас немає нормальної економіки, немає реформ в принципі», – підкреслює експерт (<http://rian.com.ua>).

Аналогічну думку щодо продовження співробітництва з МВФ висловлює і шведський економіст, старший науковий співробітник Atlantic Council А. Аслунд. Закордонний експерт підкреслює позитивні риси організації: «Принадність МВФ у його швидкості, компетентності, простоті і багатстві... Жодна з міжнародних організацій не має такого впливу, як МВФ. Ніхто не діє швидше, ніж МВФ... До того ж, якщо фонд не схвалює економічної політики країни, Всесвітній банк не має права виділяти їй кошти, а США і ЄС не хочуть їх виділяти... Місія МВФ визначає кілька ключових умов, які повинні бути виконані в найближчі тижні. Керівництву країни нічого не залишається, крім як підписати... Принцип простий: робіть те, що, як ми вирішили, корисно для вас, і ми тут же дамо вам багато грошей», – підкреслює А. Аслунд (<http://nv.ua/opinion/aslund/pochemu-ukraine-ne-obohtis-bez-mvf-119750.html>). Як бачимо, на думку експертів, співробітництво з МВФ, крім безпосереднього отримання грошей від організації, відкриває шлях для фінансування країни з інших джерел, підштовхує уряд до більш ефективного і швидкого реформування й підтримує реформи кваліфікованими порадами.

Проте слід зауважити, що деякі експерти, враховуючи загальну ситуацію в економіці України, доволі стримано оцінюють безпосередню практичну користь від траншів МВФ. Зокрема, президент Українського аналітичного центру О. Охріменко зауважує: «В цілому на економіці України транш розміром в 1,7 млрд дол. особливо не позначиться: навіть якщо ми його отримаємо, на

сьогодні ці гроші ніяк не врятують. Тому що для цього потрібен не 1 млрд, а сотні мільярдів». Але водночас, за визнанням експерта, співпраця з МВФ дуже важлива для іміджу країни. «Питання не в грошах, а щоб ми співпрацювали, вели переговори, простіше кажучи, щоб МВФ до нас добре ставився. Це для нас дуже важливо, тому що від цього залежить ставлення інших інвесторів до України», – резюмував О. Охріменко (<http://finance.obozrevatel.com/business-and-finance/10582-transh-mvf-ne-pomozhet-ni-grivne-ni-ekonomike-ohrimenko-obyasnil-rochemu.htm>).

Як бачимо, думки експертів щодо іміджевої складової співпраці з МВФ збігаються, чого не скажеш про практичний бік співробітництва. Експерт Українського інституту стратегії глобального розвитку й адаптації, старший науковий співробітник Інституту економіки промисловості Національної академії наук України Р. Прокопенко зауважує, що в Україні стало вже традицією починати успішну співпрацю з МВФ, а потім переривати її, мотивуючи це турботою про населення й неготовністю піти на зниження рівня життя людей, якого нібито вимагає МВФ. «У МВФ завжди була і є тільки одна обов'язкова вимога – збалансованість бюджету... Збалансованість досягається двома способами – зниженням витрат або збільшенням доходів. Фактично, в неефективній державі виконання вимоги фонду про збалансованість бюджету зводиться до двох стратегій – погіршення життя населення (шляхом збільшення зборів або зниження якості держпослуг) або погіршення життя “еліт” (шляхом боротьби з корупцією). Яку стратегію традиційно вибирають “еліти” – очевидно», – зазначає експерт Р. Прокопенко (<http://blog.liga.net/user/rprokopenko/article/22093.aspx>).

Саме на недосконалість державного менеджменту звертає увагу і президент Українського аналітичного центру О. Охріменко: «Дефіцит держбюджету України дійсно знизили, навіть більше, ніж вимагав МВФ. Але при цьому постаралися просто обдурити МВФ... Згідно з офіційними даними Мінфіну, дефіцит державного бюджету України за підсумками 2015 р. склав 45 млрд грн. Але при цьому Мінфін не помітив борг в розмірі 20 млрд грн по субсидіях ЖКГ, який не був профінансований за рахунок держбюджету. А ще Мінфін забув 9 млрд грн неповернення ПДВ. І так далі... В результаті зробили красиву цифру для МВФ. Але при цьому обвал економіки побив усі рекорди, золотовалютні резерви впали до критичного рівня, а суперінфляція перетворила українців на жебраків. Зате як красиво обіцяли. Як багато було сказано, що “поради МВФ” – це саме розумне і корисне для України. Скоріше, навпаки. Поради МВФ і їхні кредити – це прокляття України, яке просто знищує економіку України і не дає їй нормально існувати» (<http://blog.liga.net/user/aohrimenko/article/21947.aspx>).

Публіцист і політолог В. Карасьов зауважує: «Україна, швидше за все, отримає відкладений кредит в 1,7 млрд дол. в цьому році, але чи буде легше від цих грошей простим громадянам? Ні. Наприклад, американські політичні експерти впливового видання Washington Post Н. Абрамс і С. Фіш не бачать сенсу давати гроші країні, в якій будь-яка фінансова допомога ззовні успішно розкрадається державними чиновниками останні 25 років. Експерти пропонують свої варіанти вирішення питання. Або давати гроші тільки під конкретні проекти і тільки під жорстким контролем витрачання кожного долара, або заморозити всю фінансову допомогу, поки в Україні не знайдуть чесних і

порядних керівників», – зазначає політолог (<http://tribun.com.ua/34064>).

Інші експерти ще більш стримані у своїх прогнозах щодо подальшого практичного наповнення відносин України з МВФ. Так, український політолог К. Бондаренко свого часу наголошував: «Ніколи в історії МВФ вся заявлена сума не виплачувалася повністю. Під тим чи іншим приводом держави попадали на гачок, і з цього моменту необхідно було платити не тільки відсотки, а й відсотки з відсотків. Драконівські норми і драконівська система у МВФ. Очевидно, Україні теж дали зрозуміти, що другий транш, можливо, одержите, а третій – уже не сподівайтесь», – зауважує політолог (<http://uapolicy.org/index.php/pro-nas>).

О. Охріменко також доволі скептично налаштований щодо повноти реалізації фінансових зобов'язань з боку МВФ. На основі аналізу офіційної інформації МВФ за період 1995–2015 рр. експерт робить висновок: «Це вже стало традицією – МВФ ніколи не виконує свої зобов'язання перед Україною щодо фінансування... Коли в 2014 р. МВФ уклав з Україною Меморандум про співпрацю, вони обіцяли, що завдяки їхнім порадам і рекомендаціям Україна без труда поверне закордонне фінансування. Згідно з розрахунками фахівців МВФ було розраховано і чітко записано, що в 2014 р. Україна отримає: від Світового банку 1,9 млрд дол., від ЄС 2,2 млрд дол., від ЄБРР і ЄІБ ще 2,2 млрд дол. і розмістить єврооблігації на суму 1 млрд дол. Разом – 7,3 млрд дол... Але всього вийшло надходжень валюти за весь 2014 р. 3,9 млрд дол. ...Разом за весь 2015 р. Україна мала отримати 6,3 млрд дол. Насправді отримала тільки 2,6 млрд дол. Тепер МВФ обіцяє, що Україна в 2016 р. отримає від різних міжнародних організацій, таких як Світовий банк і ЄС, близько 6,3 млрд дол. Але вже ніхто в це не вірить. Ось таке це співробітництво з МВФ. Багато обіцянок. ...У кінцевому підсумку одні провали», – підсумовує експерт (<http://1stolica.com.ua/?p=126445>).

Як бачимо, історія і сьогодення співробітництва України з МВФ наповнені складнощами й суперечностями. Оцінки експертів різняться між собою у значному діапазоні – від безумовного схвалення до не менш впевненого скепсису. Водночас навіть критики МВФ змушені визнати, що попри всі зазначені недоліки без підтримки такої поважної світової фінансової організації нашої країні у сучасній політичній і економічній ситуації не обійтися. Відтак сподіватимемося, що подальше співробітництво і виконання Україною вимог МВФ сприятиме не лише отриманню чергового траншу кредиту, а й поступово наблизатиме нас до європейської якості політичного, соціального та економічного життя.

ЗАКОНОДАВЧА ВЛАДА

Голова Верховної Ради України А. Парубій привітав співачку Джамалу з перемогою у «Євробаченні».

«Щиро вітаю Вас та Вашу команду з перемогою на пісенному конкурсі «Євробачення» у Стокгольмі.

Джамало, Ви здійснили мрію мільйонів українців – тепер «Євробачення-2017» відбудеться в Україні. Щиро хочеться, щоб цей конкурс відбувся на

Вашій батьківщині, про яку Ви співаєте, – у вільному Криму.

Ви не лише нагадали всьому світові про трагедію кримськотатарського народу 1944 р., а й привернули увагу до сучасної ситуації в окупованому Криму.

Біль від страждань кримськотатарського народу, про який Ви співаєте, близький багатьом українським родинам, які постраждали від злочинів тоталітарних режимів, репресій та виселення. Ми солідарні з Вами.

Дуже символічно, що Ваша перемога відбулася 15 травня, коли українці згадують жертв політичних репресій, у переддень 18 травня, коли ми будемо вшановувати пам'ять жертв геноциду кримськотатарського народу.

Ще один символічний факт, що кримська татарка, родина якої постраждала від депортації, яка представляє на міжнародному конкурсі Україну, перемогла у фіналі представника країни-поневолювача, країни-агресора. Перекоаний, що це і є справедливість. Це данина пам'яті тисяч замучених кримських татар.

В умовах, коли наша держава постраждала від агресії Російської Федерації, окуповані Крим та Донбас, Ви зробили більше, ніж сотні дипломатів та політиків. Своєю перемогою Ви ще раз привернули увагу світу до становища кримських татар, до ситуації в Криму.

Ви нагадали всьому світові, що ми переможемо агресора, бо з нами – правда.

Перекоаний, Ви вселили надію у душі наших хлопців, які зі зброєю в руках на Донбасі та на тимчасовому кордоні з Кримом беруть наш спокій та боронять незалежність України.

Ми повернемося у Крим. Повернемося назавжди, і жоден імперіаліст не зможе відібрати у нас Крим. Бо Крим – це Україна», – ідеться в привітанні *(Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2016. – 15.05).*

Перший заступник Голови Верховної Ради України І. Геращенко взяла участь у покладанні квітів у Національному історико-меморіальному заповіднику «Биківнянські могили» з нагоди Дня пам'яті жертв політичних репресій.

«Ми вшанували пам'ять жертв тоталітарного режиму, поклали квіти і запалили лампадки у Биківнянському лісі біля Меморіалу пам'яті закатованих українців і поляків», – зазначила І. Геращенко у Facebook.

На її переконання, сьогодні вкрай важлива загальнонаціональна єдність українців: «Скільки ж найкращих людей знищила радянська імперія, скільки її ідеологічна правонаступниця продовжує вбивати!»

І. Геращенко висловила за продовження процесу подолання наслідків комуністичного правління: «Наше покоління має закінчити процес декомунізації, встановлення історичної правди і справедливості». Головне, на її думку, – «заблокувати будь-які спроби руйнувати наше європейське майбутнє з боку Російської Федерації як правонаступниці радянського тоталітарного режиму» *(Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>). – 2016. – 16.05).*

Заступник Голови Верховної Ради України О. Сироїд зустрілась у понеділок, 16 травня, із членами делегації Польсько-української групи дружби Сейму і Сенату Республіки Польща на чолі з її головою М. Дворчиком.

Під час зустрічі Сторони обговорили широке коло питань двосторонньої співпраці на рівні парламентських груп дружби, поглиблення стратегічного партнерства між Україною і Польщею та наповнення практичним змістом усіх сфер двостороннього співробітництва.

О. Сироїд під час зустрічі зазначила, що «важко переоцінити ті зусилля, скільки сьогодні і Уряд Польщі, і парламентарі роблять для підтримки України».

Заступник Голови Верховної Ради нагадала про дослідження, яке провела і представила пані М. Госєвська, депутат Польського Сейму, щодо злочинів, які здійснили терористи на Сході України. «Для мене цей звіт – свідчення людського подвигу, – сказала вона. – Важко переоцінити ту інформацію, що була презентована громадськості». Вона також подякувала Польській Стороні за підтримку у питанні продовження санкцій по відношенню до Російської Федерації. «Загрози, які стоять перед Україною, мають глобальний вимір і потребують спільних зусиль та скоординованих дій європейської спільноти для захисту безпеки, європейських цінностей і європейського майбутнього», – наголосила вона.

Своєю чергою, М. Дворчик зазначив, що вже погоджено перспективний план співпраці України і Польщі у цих питаннях. Зокрема, готується проведення Саміту НАТО у Варшаві у червні 2016 р. за участю українських колег, буде розширений обмін студентами, готується перейменування вулиць на честь українських та польських героїв, створення спільної комісії парламентів щодо питань безпеки тощо.

Під час розмови також обговорювалися питання щодо звільнення польського громадянина Орлова, який утримується в одеському СІЗО, та щодо оцінки подій на Волині у 1943 році.

Заступник Голови ВР підкреслила, що «сьогодні такий історичний момент, коли ми – у природній взаємодії з Республікою Польща». «Взаємодію відчують не лише в уряді і парламенті, її відчують і звичайні люди в Україні. Ця підтримка відчувалася і під час революції гідності, і зараз – в освітній сфері, коли українські студенти навчаються в Польщі, у сфері безпеки – коли відбуваються спільні українсько-польські навчання. Ця взаємодія свідчить про природність наших зв'язків», – наголосила вона.

З української сторони були присутні: народний депутат Б. Тарасюк, народний депутат С. Мартиняк, голова Українського інституту національної пам'яті В. В'ятрович (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://www.rada.gov.ua/news/Novyny/130057.html>). – 2016. – 16.05*).

Народні депутати надали згоду на призначення Президентом України Ю. Луценка на посаду Генерального прокурора України, схваливши відповідну постанову.

Голова Верховної Ради А. Парубій у залі пленарних засідань підписав

ухвалену парламентом постанову.

Президент України П. Порошенко, також у залі пленарних засідань, підписав відповідний указ.

Новопризначений Генеральний прокурор склав перед Верховною Радою присягу члена Вищої ради юстиції.

Також народні депутати достроково припинили повноваження народного депутата України Ю. Луценка згідно з поданою ним заявою, ухваливши постанову, проект якої зареєстровано за **(Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>)). – 2016. – 12.05).**

Протягом минулого тижня народні депутати працювали на пленарних засіданнях, взяли участь у засіданнях комітетів та інших заходах.

Відбулися заходи за участі керівництва Верховної Ради України.

Під час зустрічі у п'ятницю Голови Верховної Ради України А. Парубія з Президентом Парламентської асамблеї Ради Європи П. Аграмунтом обговорено перебіг реформ, які відбуваються в Україні, й узгоджено план подальшої співпраці.

А. Парубій висловив вдячність президенту ПАРЕ «за ту неймовірну підтримку, яку отримує Українська держава, український парламент у такий важкий для країни час, коли доводиться одночасно і воювати за незалежність на Сході країни, і здійснювати реформи». Він наголосив, що «для України є дуже важливою не тільки підтримка у здійсненні реформ, а й концентрація міжнародних зусиль по санкціях проти агресора – Російської Федерації».

Голова парламенту наголосив, що «є великий потенціал для здійснення реформ в Україні, оскільки співпраця між парламентом і урядом сьогодні на дуже високому рівні». На його переконання, також є великий потенціал для виконання усіх міжнародних зобов'язань, які взяла на себе Україна.

А. Парубій зазначив, що вперше в історії українського парламенту більшість фракцій мають проєвропейську позицію, тому всі питання щодо національної безпеки й оборони, здійснення реформ набирають необхідну кількість голосів у залі.

Представники Верховної Ради взяли участь у міжнародних заходах.

Керівник української делегації в ПАЧЕС Л. Денісова взяла участь у 46-му засіданні Комітету з культури, освіти та соціальних питань щодо проблем біженців в регіоні ОЧЕС (м. Стамбул, Турецька Республіка).

Л. Денісова зазначила, що Україна й надалі готова брати участь у пошуку можливостей розв'язання проблем біженців, відстоювати права та основні свободи людини, а також сприяти політичній і соціальній стабільності.

Відбулися чергові засідання в парламентських комітетах (Офіційний портал Верховної Ради України (<http://iportal.rada.gov.ua>)). – 2016. – 13.05).

Члени Комітету з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення підтримали урядовий законопроект щодо скасування оподаткування пенсій.

11 травня 2016 р. під час засідання комітету народні депутати – члени

комітету розглянули проекти законів про внесення змін до Податкового кодексу України щодо звільнення від оподаткування пенсій (реєстр. № 4542), поданий Кабінетом Міністрів України; про внесення змін до Податкового кодексу України щодо відміни оподаткування пенсій (реєстр. № 4542-1), поданий народними депутатами України Л. Денісовою, І. Єфремовою; про внесення змін до Податкового кодексу України щодо скасування оподаткування суми пенсій (включаючи суму їх індексації, нараховану відповідно до закону) (реєстр. № 4542-2), поданий народним депутатом України О. Долженковим; про внесення змін до Податкового кодексу України щодо скасування оподаткування пенсій і відшкодування пенсіонерам суми вже сплаченого податку (реєстр. № 4542-3), поданий народним депутатом України О. Вілкулом.

Законопроектами пропонується внести зміни до Податкового кодексу України, якими передбачити скасування оподаткування сум пенсій (включаючи суму її індексації, нараховану відповідно до закону) або щомісячного довічного грошового утримання.

За результатами розгляду комітет рекомендує парламенту прийняти за основу законопроект № 4542 (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 13.05).

Комітет з питань бюджету рекомендує парламенту прийняти за основу та в цілому проект закону України «Про внесення зміни до підпункту 4 пункту 24 розділу VI “Прикінцеві та перехідні положення” Бюджетного кодексу України (щодо перерозподілу залишків коштів місцевих бюджетів населених пунктів, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють своїх повноважень)».

Комітет розглянув законопроект № 4623 на засіданні 11 травня.

Законопроектом пропонується нова редакція підпункту 4 п. 24 розд. VI Кодексу, згідно з якою встановлюється:

– тимчасово, до повернення населених пунктів під контроль державної влади, зарахувати залишки коштів місцевих бюджетів таких населених пунктів, що обліковуються станом на 1 січня 2016 р. на рахунках в органах Казначейства України, до загального фонду обласних бюджетів Донецької та Луганської областей;

– зараховані до обласних бюджетів залишки коштів спрямовуються: по Донецькій області – на погашення місцевого боргу Донецької міської ради, що виник за кредитом отриманим в АТ «Укркрексімбанк» (кредитний договір № 151110K26 від 05.11.2010 р.), та відновлення об’єктів соціальної і транспортної інфраструктури, житлового фонду, систем забезпечення життєдіяльності, включаючи їх утримання, а також на соціально-економічний розвиток області; по Луганській області – на відновлення об’єктів соціальної і транспортної інфраструктури, житлового фонду, систем забезпечення життєдіяльності, включаючи їх утримання, а також на соціально-економічний розвиток області.

За наслідками розгляду комітет ухвалив рішення рекомендувати Верховній Раді законопроект за результатами розгляду в першому читанні прийняти за основу та в цілому як закон (*Офіційний портал Верховної Ради України* (<http://portal.rada.gov.ua>). – 2016. – 13.05).

Комітет з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування 16 травня провів «круглий стіл» на тему: «Обговорення питань правового регулювання статусу старост в об'єднаних територіальних громадах».

Захід зібрав майже 150 учасників, серед яких народні депутати України – члени Комітету, представники органів місцевого самоврядування всіх рівнів з усіх регіонів України, в тому числі новообрані старости, асоціацій органів місцевого самоврядування, Кабінету Міністрів України та центральних органів виконавчої влади, Апарату Верховної Ради України, вітчизняних та міжнародних неурядових організацій, науковці експерти.

«Інститут старост є новим у вітчизняній системі місцевого самоврядування і ми не накопичили практичного досвіду його роботи. Тому, як і за будь-якої реформи, виникають проблеми, що потребують вирішення, в тому числі зусиллями законодавця», – зазначив при відкритті «круглого столу» голова Комітету С. Власенко. Він звернув увагу на законодавчі ініціативи, внесені на розгляд парламенту головним чином народними депутатами України – членами Комітету з питань державного будівництва, регіональної політики та місцевого самоврядування, які мають відповідне спрямування, а саме: проект Закону про внесення змін до Закону України «Про місцеві вибори» (щодо фінансування підготовки і проведення перших виборів старост) № 3535 та проект Закону про внесення змін до деяких законів України щодо виборів старост № 4091. Керівник Комітету висловив сподівання, що розгляд цих та інших законопроектів, а також ті практики, що з'явилися на місцях дозволять зміцнити інститут старост і він запрацює на повну потужність.

Під час обговорення учасниками «круглого столу» порушувалися найбільш нагальні та актуальні питання, пов'язані з теоретичними та практичними аспектами становлення інституту старост в Україні, які стосувалися зміни моделі виборів старости (можливі варіанти: призначення радою за поданням голови; загальними зборами жителів, призначення радою із числа депутатів, тощо), доцільності фінансування перших виборів старост за кошти державного бюджету, обов'язковості членства старости за посадою у складі виконавчого комітету, можливості уповноважувати старосту на виконання «владних» повноважень виконавчих органів ради (обсяг таких повноважень має бути чітко визначений законом або має встановлюватися виконкомом чи радою), потреб розширення нормативної бази врегулювання питань правового статусу старости (доцільність затвердження, наприклад, Кабінетом Міністрів України типового положення про старосту), вирішення питань оплати праці старост тощо.

Члени Комітету М. Федорук, О. Бойко та О. Дехтярчук, які взяли участь в обговоренні, виклали своє бачення можливих напрямків роботи з вдосконалення правової основи функціонування інституту старост. Зокрема, зверталася увага на необхідність відображення статусу старост у новій редакції Закону «Про службу в органах місцевого самоврядування», його врахування у тесті нової редакції Закону України «Про органи самоорганізації населення», особливості надання старостами адміністративних та нотаріальних послуг тощо

(Офіційний веб-портал Верховної Ради України
(<http://www.rada.gov.ua/news/Novyny/130077.html>). – 2016. – 16.05).

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про внесення змін до додатків № 3 та № 6 до Закону України «Про Державний бюджет України на 2016 рік» щодо збільшення видатків на проведення зовнішнього незалежного оцінювання».

Законом шляхом внесення змін до додатків № 3 «Розподіл видатків Державного бюджету України на 2016 рік» та № 6 «Міжбюджетні трансферти (базова та реверсна дотації, освітня та медична субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам) на 2016 рік», затверджених Законом України «Про Державний бюджет України на 2016 рік», збільшено на 30 000 тис. гривень видатки Міністерству освіти і науки України на фінансування бюджетної програми «здійснення зовнішнього оцінювання та моніторинг якості освіти Українським центром оцінювання якості освіти та його регіональними підрозділами» (код 2201470). Додаткові видатки за зазначеною бюджетною програмою передбачено спрямувати на оплату праці педагогічних, наукових, науково-педагогічних працівників та інших фахівців, які залучаються до проведення зовнішнього незалежного оцінювання (ЗНО).

Закон ухвалено з урахуванням поправок.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 4524 (**Офіційний веб-портал Верховної Ради України** (<http://www.rada.gov.ua/news/Novyny/130116.html>). – 2016. – 17.05).

Верховна Рада України ухвалила Закон Про внесення змін до Закону України «Про Суспільне телебачення і радіомовлення» (щодо порядку приєднання ДП «Українська студія телевізійних фільмів “Укртелефільм”»).

Закон прийнято з метою усунення перешкод у створенні Суспільного мовлення шляхом зміни порядку приєднання ДП «Українська студія телевізійних фільмів “Укртелефільм”».

Відповідний законопроект зареєстровано за № 4232 (**Офіційний веб-портал Верховної Ради України** (<http://www.rada.gov.ua/news/Novyny/130116.html>). – 2016. – 17.05).

Верховна Рада України ухвалила Закон «Про внесення змін до Закону України «Про телебачення і радіомовлення» (щодо визначення передач європейського виробництва).

Згідно із Законом, ліцензіати (крім супутникового мовлення) у проміжках часу між 07.00 та 23.00 повинні дотримуватися таких пропорцій між українськими та іноземними передачами:

- передачі європейського виробництва, а також США та Канади повинні становити не менше 70 відсотків загального тижневого обсягу мовлення, у тому числі не менше 50 відсотків загального тижневого обсягу мовлення – передачі українського виробництва;

- у радіопрограмах музичні твори українських авторів і виконавців повинні становити не менше 50 відсотків загального щотижневого обсягу мовлення.

Для цілей цієї частини передачею європейського виробництва вважається

передача, створена однією або декількома юридичними особами – резидентами держав, що ратифікували Європейську конвенцію про транскордонне телебачення.

До передач європейського виробництва, крім випадків, визначених цією частиною, також належать передачі, виготовлені на замовлення юридичних осіб-резидентів держав, що ратифікували Європейську конвенцію про транскордонне телебачення, за умови що безпосереднім виробником таких передач також є особи-резиденти таких держав.

У разі якщо передача створена на замовлення або за участі однієї або декількох юридичних осіб – резидентів держави, визнаної Верховною Радою України державою-агресором та/або державою-окупантом, така передача не може вважатися передачею європейського чи українського виробництва.

Відповідний законопроект зареєстровано за № 2766 (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України* (<http://www.rada.gov.ua/news/Novyny/130116.html>). – 2016. – 17.05).

Ухвалено Закон «Про внесення змін до Закону України «Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції» щодо безперешкодної діяльності органів місцевого самоврядування».

Законом внесено до Закону «Про тимчасові заходи на період проведення антитерористичної операції» такі зміни:

1. У статті 4:

1) у частині першій слова «про місця проживання» замінено словами «про місце проживання»;

2) частину третю викладено в такій редакції:

«Проведення реєстраційних дій, пов'язаних із зміною складу засновників (учасників) та керівника юридичної особи, що знаходиться в населених пунктах, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження, та в населених пунктах, розташованих на лінії зіткнення, на період проведення антитерористичної операції забороняється.

3) доповнено частинами четвертою та п'ятою такого змісту:

«Перелік населених пунктів, на території яких органи державної влади тимчасово не здійснюють свої повноваження, та населених пунктів, розташованих на лінії зіткнення, затверджується Кабінетом Міністрів України, який забезпечує своєчасну актуалізацію цього переліку.

Під час проведення антитерористичної операції в населених пунктах, розташованих на лінії зіткнення, на території яких органи державної влади здійснюють свої повноваження, можливе проведення реєстраційних дій для юридичних осіб публічного права, пов'язаних із зміною складу засновників (учасників) та керівника, та для юридичних осіб приватного права, пов'язаних із зміною складу засновників (учасників) та керівника, за умови що документи подаються у паперовій формі особисто засновниками (учасниками) та керівником такої юридичної особи приватного права».

2. Тексти статей 6 і 7 викладено в такій редакції:

«Звільнити суб'єктів господарювання від плати за користування земельними ділянками державної та комунальної власності в населених пунктах, згідно з переліком, передбаченим частиною четвертою статті

четвертої»;

«Скасувати суб'єктам господарювання орендну плату за користування державним та комунальним майном, що знаходиться в населених пунктах, згідно з переліком, передбаченим частиною четвертою статті четвертої».

Відповідний законопроект зареєстровано за № 4048 (*Офіційний веб-портал Верховної Ради України* (<http://www.rada.gov.ua/news/Novyny/130116.html>). – 2016. – 17.05).

Головою фракції Блоку Петра Порошенка в українському парламенті став Ігор Гринів.

Як повідомив заступник керівника БПП О. Гончаренко, фракція проголосувала за це рішення одногосно.

Попереднього очільника фракції, Ю. Луценка, 12 травня призначили Генеральним прокурором.

У понеділок, 16 травня, фракція БПП зібралася, щоб обрати нового керівника. На засідання, за даними ЗМІ, прибув Президент П. Порошенко і новопризначений Генпрокурор Ю. Луценко.

І. Гринів згодом сказав журналістам, що саме Ю. Луценко запропонував його кандидатуру, «тому що повинна бути послідовність роботи фракції».

Новообраний голова фракції БПП І. Гринів є народним депутатом п'яти скликань та радником Президента України з 2014 р. Окрім того, із 1994 р. він обіймає посаду виконавчого директора Фонду підтримки економічних досліджень, а з 1996-го очолює юридичну компанію «Середньоевропейська агенція».

Раніше у БПП поновили І. Кононенка, давнього соратника П. Порошенка, на посаді першого заступника голови фракції (*BBC* (http://www.bbc.com/ukrainian/politics/2016/05/160516_gryniv_bpp_or), *Deutsche Welle* (<http://www.dw.com/uk/головою-фракції-блоку-петра-порошенка-обрали-ігоря-гриніва/a-19261374>). – 2016. – 16.05).

Оппозиционный блок требует создания парламентской комиссии по расследованию ситуации в НАК «Нефтегаз Украины», которая сложилась вокруг формирования тарифов на газ для населения. Об этом сообщил 16 мая глава фракции «Оппозиционный блок» Ю. Бойко на заседании согласительного совета Верховной Рады.

«Нужно создать следственную комиссию и разбираться, что вообще там творится, кто там руководит этими тарифами и этими ценами в нефтегазовой отрасли, как это все проходит. Мы будем настаивать на создании ВСК», – сказал он.

Ранее лидер ВО «Батьківщина» Ю. Тимошенко заявила, что тарифы на газ для населения повышены необоснованно с 3600 до 8690 грн за 1 тыс. куб. м (*Минпром* (<http://www.minprom.com.ua>). – 2016. – 16.05).

В країні не ухвалюються рішення, на які очікують люди, а мегакорупція прикривається «розмовами про вишиванку». Про це лідер «Батьківщини»

Ю. Тимошенко заявила на погоджувальній раді керівників парламентських фракцій і комітетів.

Нардеп запропонувала три шляхи, які можуть стати на заваді поглибленню корупції та дадуть надію на її викорінення: ухвалити закон про тимчасові слідчі комісії і створити дві ТСК щодо офшорних скандалів та розслідування корупційних діянь попереднього уряду А. Яценюка; сформувати Рахункову палату винятково з представників опозиції; схвалити закон щодо деофшоризації й одночасно внести зміни до Податкового кодексу щодо послаблення податкового тиску для українських підприємців.

Також «Батьківщина» наполягає на створенні ТСК щодо розслідування діяльності уряду А. Яценюка, формування якої блокують фракції «Народний фронт» і БПП (*Gazeta.ua* (<http://gazeta.ua>). – 2016. – 16.05).

У Верховній Раді триває триває «Інформаційний ярмарок – 2016», де програма USAID презентує народним депутатам, їх помічникам, Апарату парламенту та ЗМІ ресурси та можливості для співпраці з організаціями громадянського суспільства та міжнародними донорськими організаціями. Урочиста церемонія відкриття розпочалася з брифінгу за участі першого заступника Голови Верховної Ради І. Геращенко, голови Комітету у закордонних справах Г. Гопко та представників USAID. Загалом у виставці беруть участь понад 40 проектів та організацій, що співпрацюють з Верховною Радою України.

Громадські організації та проекти міжнародної технічної допомоги вже мають дуже багато напрацювань, розробок та експертизи у різних сферах. Ці ресурси можуть бути використані законотворцями на різних етапах своєї роботи. Окрім цього, громадянське суспільство готове долучатися до роботи Верховної Ради, її комітетів та Апарату, щоб зробити Парламент України більш підзвітним, прозорим та ефективним.

«Я рада бачити сьогодні таку кількість організацій та програм, що впроваджуються USAID, іншими донорами та партнерами, які готові об'єднати зусилля для подальшої підтримки Верховної Ради України. Агентство США з міжнародного розвитку продовжуватиме і надалі підтримувати Верховну Раду України у її намірах втілювати демократичні реформи», – зазначила К. Сомвонгсірі, Директор Відділу сприяння розвитку демократії та врядування Місії Агентства США з міжнародного розвитку.

Довідково: програма USAID РАДА має на меті допомогти народним депутатам України у розбудові відносин з виборцями та вдосконаленні своїх представницьких функцій. Ще одне її завдання полягає у зміцненні та розширенні заходів з просвіти громадян, моніторингу діяльності парламенту та співпраці з народними депутатами, що допоможе збільшити рівень підзвітності їх роботи. Програма USAID РАДА виконується Фондом Східна Європа у партнерстві з консорціумом відомих українських громадських об'єднань, зокрема, «Інтерньюз-Україна», Громадянська мережа «ОПОРА» та Лабораторія законодавчих ініціатив (Офіційний веб-портал Верховної Ради України (<http://www.rada.gov.ua/news/Novyny/130182.html>). – 2016. – 16.05).

ВИКОНАВЧА ВЛАДА

Під час зустрічі з послами «великої сімки» (G7), акредитованими в Україні, П. Порошенко зробив особливий акцент на необхідності продовження санкцій проти Росії у зв'язку з невиконанням країною-агресором мінських домовленостей.

Президент відзначив, що в останні дні спостерігається тенденція до загострення ситуації на Донбасі з боку проросійських бойвиків, за що несе повну відповідальність Росія. Послам G7 були надані вичерпні факти порушень з боку РФ, присутності російських військ на окупованому Донбасі та продовження відправки військ і зброї з боку Росії на окуповані території.

При цьому глава Української держави наголосив, що санкції є «ефективним інструментом» і «мотивуючим фактором», який спонукатиме Росію виконувати мінські домовленості.

Президент України особливо наголосив на важливості запровадження збройної поліцейської місії ОБСЄ на Донбасі, яка є критично необхідною для політичного врегулювання ситуації, і закликав країни G7 підтримати цю ініціативу України.

Глава держави також звернувся до послів «великої сімки» з проханням посилити тиск на Росію щодо негайного звільнення Н. Савченко та інших ув'язнених, які незаконно утримуються в цій країні, а також запровадження особистих санкцій щодо тих, хто сфабрикував справи проти незаконно ув'язнених у РФ українців (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 16.05*).

Президент України П. Порошенко провів зустріч з комісаром ЄС з питань міграції, внутрішніх справ і громадянства Д. Аврамопулосом.

Глава держави привітав комісара з першим візитом в Україну й подякував за активну особисту підтримку в питанні лібералізації візового режиму між Україною і ЄС.

Комісар поінформував Президента України про стан розгляду в інституціях Євросоюзу законодавчої пропозиції Єврокомісії про скасування віз. Співрозмовники домовилися координувати спільні дії України та ЄК для забезпечення швидкого схвалення позитивного рішення. «Маємо об'єднати зусилля для прискорення запровадження безвізового режиму для громадян України», – зазначив Президент.

Д. Аврамопулос привітав призначення нового Генерального прокурора України і висловив сподівання на якісне посилення реформування системи органів прокуратури та боротьби з корупцією. «Європейський Союз вітає реформаторські зусилля української влади і стоїть пліч-о-пліч з Україною у боротьбі з корупцією та організованою злочинністю», – наголосив комісар.

Співрозмовники погодилися з важливістю забезпечення якнайшвидшого набрання чинності Угодою про асоціацію між Україною і ЄС.

Президент України поінформував про ситуацію на Донбасі та зусилля української сторони щодо імплементації мінських домовленостей, у тому числі про результати останньої міністерської зустрічі в нормандському форматі в Берліні.

Було вкотре наголошено, що санкції ЄС щодо Російської Федерації діятимуть до повного виконання Москвою мінських домовленостей і відновлення територіальної цілісності України, включаючи Крим.

Окремо П. Порошенко звернув увагу на значне погіршення ситуації із захистом прав кримських татар в окупованому Росією Криму, зокрема триваючі арешти та гоніння представників меджлису. «Ситуація з правами українців, в тому числі кримських татар, є катастрофічною», – підкреслив глава держави. Він додав, що в такій ситуації санкції ЄС проти Росії за дії в Криму мають бути не лише продовжені, а й істотно посилені. У зв'язку з цим П. Порошенко привітав схвалення Європейським парламентом резолюції щодо ситуації з дотримання прав кримських татар в окупованому Криму (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 12.05).

Президент П. Порошенко провів телефонну розмову з віце-президентом Сполучених Штатів Америки Д. Байденом.

Д. Байден привітав призначення Ю. Луценка Генеральним прокурором України й підтвердив готовність США надавати підтримку Україні на шляху реформи прокуратури та в боротьбі з корупцією, відзначивши важливість законодавчих змін щодо впровадження генеральної інспекції у ГПУ.

Президент поінформував про заходи щодо вдосконалення системи державних фінансів і покращення ділового клімату в Україні. Він висловив сподівання, що результати реформ в Україні дадуть змогу активізувати підтримку України з боку США, МВФ та інших міжнародних партнерів нашої країни.

Співрозмовники домовилися про підписання найближчим часом двосторонньої угоди про надання Україні третього траншу кредитних гарантій на 1 млрд дол. США.

Співрозмовники обговорили ситуацію на Донбасі й наслідки міністерських переговорів у нормандському форматі. П. Порошенко наголосив на пріоритетності створення безпекових передумов для подальшого руху до політичного врегулювання ситуації на Донбасі, що стала наслідком російської агресії. У цьому контексті Президент України та віце-президент США відзначили важливість розміщення на окупованих територіях озброєної поліцейської місії ОБСЄ.

П. Порошенко і Д. Байден також скоординували підходи щодо подальшого консолідованого міжнародного, зокрема санкційного, тиску на Росію під час саміту «великої сімки» в Японії 26–27 травня з метою досягнення реальної деескалації ситуації на Донбасі (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 13.05).

Президент П. Порошенко представив колективу Генеральної прокуратури України нового керівника Ю. Луценка.

На представленні нового Генерального прокурора також були присутні Голова Верховної Ради України А. Парубій, Прем'єр-міністр України В. Гройсман, керівники силових відомств.

Глава держави акцентував на важливості внесених змін до Закону України «Про прокуратуру» та відзначив, що «корекція законодавства та призначення на посаду Генерального прокурора позасистемної людини з великим суспільним авторитетом, стратегічним баченням розвитку не лише ввіреного йому відомства, а всієї України є стратегічним кроком для всіх нас і дає унікальний шанс і нові можливості стати учасниками однієї з наймасштабніших реформи, якої потребує Україна».

П. Порошенко висловив переконання, що лише за участі позасистемних сил прокуратура може змінитися, як цього очікує українське суспільство, відповідно до потреб країни та її курсу на європейську інтеграцію. Такий підхід є «загальним правилом реформування».

П. Порошенко висловив своє бачення реформи прокуратури та особливо наголосив на необхідності «її відкриття для притоку нових людей з-поза меж системи», що посилить внутрішню професійну конкуренцію і якість роботи відомства.

Президент підкреслив, що попри критичний настрій у суспільстві по відношенню до ГПУ, який він розділяє, все ж таки він проти «шельмування прокуратури»: «Не можна мазати чорною фарбою всіх і кожного, в тому числі порядних та професійних людей, які віддано служать Україні та закону».

Президент наголосив на значному політичному й управлінському досвіді нового очільника Генпрокуратури Ю. Луценка та висловив упевненість у його здатності бути незалежним і захистити ГПУ від будь-яких політичних впливів. «Лише його політична вага, я впевнений, чітко дозволяє йому сказати “ні” будь-якій політичній фігурі. Юрію Віталійовичу, Ви нікому і нічим не зобов’язані – ані Президенту, ані уряду, ані парламенту, ані будь-якій політичній силі. Працюйте по совісті, за Конституцією і законом, – сказав П. Порошенко. – У вас величезна і багата політична біографія, ви в цьому житті займали величезну кількість посад, але я бачив як вчора, виходячи на трибуну, ви хвилювалися. І я дуже зрадів цьому, бо я думаю, що в нас існує абсолютно чітке розуміння, що більш відповідальної роботи, ніж у цих умовах, робота на посаді Генерального прокурора, у вас ще не було». Президент України додав, що на новому Генпрокурорі, його подальшій роботі та змінах у ГПУ нині зосереджена увага не лише України, а й усього світу.

Водночас Президент наголосив і на тих змінах, які вже були проведені в системі ГПУ: позбавлення прокуратури права загального нагляду; передача повноважень з боротьби з корупцією до практично сформованих широкою громадськістю Національного антикорупційного бюро та Спеціалізованої антикорупційної прокуратури; створення Національного бюро розслідувань; люстрація і масштабне скорочення кількості працівників.

«Це серйозні кроки, значну частину яких вже зроблено. Але я наголошую, що будь-яке проведення реформ, будь-які тести, вдосконалення роботи неможливе без підвищення рівня грошового утримання, заробітної платні прокурорських працівників. Вони не мають пасти задніх. І рівень зарплати реформованої прокуратури має бути такий самий, як і в Антикорупційній прокуратурі та Антикорупційному бюро», – сказав П. Порошенко, звернувши увагу на те, що перед працівниками прокуратури постають не менш важливі виклики та завдання, ніж перед працівниками зазначених новостворених структур.

Глава держави акцентував увагу на питанні відновлення поваги до роботи службовців прокуратури, без чого неможливо отримати очікувані результати під час проведення конкурсів на посади в місцеві прокуратури. Президент зазначив, що очікує оновлення структури, притоку свіжої крові й нових кадрів.

Глава держави особливо наголосив, що не втручатиметься в роботу прокуратури, а свою місію бачить у тому, щоб системно створювати нові інституції й реформувати існуючі, «щоб вони об'єктивно і без політичних впливів вирішували, хто є законотворчим громадянином і має повною мірою користатися правами й свободами, а хто заслужив на обмеження волі».

Президент також підкреслив важливість проведення судової реформи та висловив сподівання, що найближчим часом Верховна Рада конституційною більшістю прийме нову редакцію закону про судоустрій (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 13.05).

Президент П. Порошенко провів зустріч з міністром національної оборони Турецької Республіки І. Їлмазом, під час якої було підтверджено готовність докладати всіх зусиль для забезпечення якнайшвидшого виконання домовленостей, досягнутих під час п'ятого засідання Стратегічної ради високого рівня між Україною та Туреччиною, що відбулося в Анкарі 9 березня 2016 р., і поглиблення стратегічного партнерства між двома державами.

Глава держави висловив переконання, що 10-те засідання українсько-турецької Міжурядової комісії з торговельно-економічного співробітництва під співголюванням віце-прем'єр-міністра України, міністра регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України Г. Зубка та міністра І. Їлмаза дасть імпульс двосторонній співпраці в усіх галузях.

Сторони погодилися, що співробітництво між Україною й Туреччиною має потужний потенціал і його потрібно активно використовувати. Особливий наголос має бути зроблено на стратегічні сфери, зокрема оборонно-промислової галузь, де сторони мають спільні інтереси та взаємодоповнюючі можливості.

Президент поінформував співрозмовника про ситуацію на Донбасі. Україна залишається відданою реалізації мінських домовленостей, але звертає увагу на необхідність забезпечення системної деескалації ситуації та розгортання озброєної поліцейської місії під егідою ОБСЄ.

І. Їлмаз запевнив у підтримці Туреччиною ідеї розгортання на Донбасі зазначеної місії.

П. Порошенко та І. Їлмаз висловили обурення у зв'язку з подальшим погіршенням ситуації з правами людини у Криму, зокрема нещодавніми арештами окупаційною владою лідерів кримськотатарського народу. «Очікуємо на консолідовану жорстку реакцію міжнародної спільноти на дії окупантів», – зазначив Президент і наголосив на необхідності посилення відповідних санкцій проти країни-агресора.

Міністр національної оборони Туреччини зі свого боку зазначив, що його країна не визнає незаконної анексії Криму й категорично засуджує утиски кримських татар з боку окупаційної влади, зокрема нещодавнє рішення про «заборону меджлісу кримськотатарського народу». Крім того, він заявив, що офіційна Анкара привертає увагу до питань окупації Криму та порушень прав

людини на півострові в рамках усіх міжнародних майданчиків.

Сторони також обговорили шляхи посилення взаємодії на двосторонньому й багатосторонньому рівнях з питань забезпечення безпеки в регіоні Чорного моря.

Глава Української держави подякував турецькій стороні за організацію програми відпочинку для дітей і членів сімей українських військовослужбовців, які загинули або зазнали поранень під час служби в зоні проведення антитерористичної операції *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 13.05).*

Президент П. Порошенко зустрівся з головою Парламентської асамблеї Ради Європи П. Аграмунтом, який перебуває в Україні з офіційним візитом.

Президент привернув увагу голови ПАРЄ до продовження російської агресії проти України, що обумовлює необхідність подальшого політичного тиску й посилення відповідних санкцій проти РФ, у тому числі в рамках Ради Європи. «Ми не спостерігаємо жодного прогресу з боку Росії в реалізації вимог Парламентської асамблеї Ради Європи, що вочевидь залишається головною передумовою відновлення прав російської делегації в ПАРЄ, призупинених у відповідь на серйозні порушення Росією своїх зобов'язань у рамках Ради Європи», – наголосив П. Порошенко.

Глава держави закликав голову Парламентської асамблеї РЄ й надалі дотримуватися в цьому питанні твердої та непохитної позиції.

П. Порошенко окремо приділив увагу питанню необхідності повернення на Батьківщину в якомога стислі терміни незаконно утримуваних і засуджених у Російській Федерації громадян України, передусім Н. Савченко. Він висловив сподівання, що невдовзі в Україну повернуться також Ю. Солошенко та Г. Афанасьєв. Глава держави подякував голові ПАРЄ за підтримку й послідовну позицію асамблеї в зазначеному питанні...

«ПАРЄ і я особисто уважно слідкуємо за ситуацією навколо нашої колеги Н. Савченко, і я дуже сподіваюсь, що дуже скоро буду мати можливість привітати її», – сказав П. Аграмунт.

Співрозмовники засудили прийняте російською окупаційною владою рішення щодо заборони меджлісу кримськотатарського народу. Глава держави наголосив, що нова хвиля безпрецедентних репресій окупаційної влади Криму, спрямованих проти кримськотатарського та українського населення півострова, не може залишитися поза увагою Ради Європи.

Сторони обговорили стан і перспективи проведення в Україні важливих внутрішньополітичних, економічних і соціальних реформ. Голова ПАРЄ привітав призначення нового Генерального прокурора України та висловив всебічну підтримку політиці реформ керівництва України, включно з антикорупційними заходами, ефективною децентралізацією та судовою реформою на основі відповідних конституційних змін.

П. Аграмунт підтвердив готовність Ради Європи й надалі допомагати Україні в розбудові потужної демократичної держави та проведенні необхідних внутрішніх перетворень *(Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 13.05).*

Президент П. Порошенко прийняв заступника Генерального секретаря ООН, виконавчого директора Управління ООН з обслуговування проектів (ЮНОПС) Г. Фаремо.

Під час зустрічі обговорювалися перспективи розширення допомоги з боку організацій системи ООН у питанні надання допомоги на швидке відновлення об'єктів життєво необхідної інфраструктури на Донбасі й забезпечення розвитку постраждалих від російської агресії районів Донецької та Луганської областей. Окрему увагу було приділено нагальним гуманітарним потребам внутрішньо переміщених осіб в Україні.

П. Порошенко наголосив на важливості отримання доступу України до інноваційних джерел фінансування – через взаємодію з інституційними донорами, благодійними організаціями, міжнародними бізнес асоціаціями – для здійснення соціально-економічних, екологічних і гуманітарних проектів на Донбасі. Ішлося, зокрема, про спеціальні проекти щодо розмінування території, програми створення нових робочих місць для мешканців Донбасу та розвитку освітніх можливостей для дітей, які б включали відновлення й модернізацію навчальних закладів.

На пропозицію Президента було досягнуто домовленість про опрацювання питання заснування нового офісу ЮНОПС, який би забезпечив координацію проектів і програм, що реалізуються ООН на території України, а також мобілізацію та раціональне використання міжнародної фінансової допомоги.

Заступник Генерального секретаря ООН привітала Україну з «блискучою та заслуженою перемогою» Джамали на пісенному конкурсі «Євробачення» у Швеції (***Офіційне інтернет-представництво Президента України*** (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 15.05).

У рамках робочої поїздки до Донецької області Президент П. Порошенко взяв участь у відкритті нової загальноосвітньої школи Санаторно-оздоровчого центру соціальної реабілітації «Смарагдове місто» у Святогірську.

Цей навчальний заклад глава держави назвав найбільш важливою школою для України. «Я дуже хочу, щоб цей центр був зразковим. Маємо робити потужні кроки, щоб наблизити мир, щоб люди – українці, які мешкають на окупованих територіях, дивились на те, як живуть на вільній Україні. Саме тому я тут, у “Смарагдовому місті”», – сказав П. Порошенко та переказав вітання учням і педагогічному колективу школи від дружини Марини, яка нею опікується.

Президент висловив тверде переконання, що єдиним політичним способом повернення окупованих територій є відновлення безпеки, інфраструктури, відбудова навчальних закладів, відновлення спокою у прилеглих до окупованих територій районах Донецької та Луганської областей. «Початок відновлення на Донбасі треба робити з інвестицій в освіту, і ця школа – є символом його відновлення», – наголосив глава держави, назвавши цей навчальний заклад оплотом українства на Донбасі.

Президент також повідомив, що обговорив питання будівництва 21-ї опорної школи з головою Донецької військово-цивільної адміністрації

П. Жебрівським.

П. Порошенко підкреслив, що для перемоги українцям «потрібні непереборна мужність, стійкість моральних переконань і позицій». «Кожен має наполегливо працювати, робити свій внесок у загальну боротьбу за незалежність нашої Батьківщини», – сказав Президент.

Він укотре нагадав, що Україну підтримує весь світ і яскравим прикладом цього є перебування на Донбасі Надзвичайного і Повноважного Посла Японії в Україні та передача автомобілів для поліції Донбасу.

Глава держави наголосив на тому, що для відновлення Донбасу потрібне не перемир'я, а стійкий мир, і перешкода для цього лише одна – агресивність Росії і небажання Москви виконувати мінські угоди. «Зараз ми захищаємо незалежність України та наш європейський вибір на користь демократії великою ціною. Ми всі беремо участь у цій звитяжній боротьбі. Саме від нас, від індивідуальних зусиль і намагань, від самовідданості та вміння співпрацювати, від сумлінного навчання та виховання залежить якою буде майбутня Україна, – підкреслив П. Порошенко. – А буде вона саме такою, якою ви власноруч її побудуєте. Такою, дорогі друзі, в яку ви вкложите свої здібності, свої знання, свій розум, своє серце і свою душу». Президент звернувся до учнів і побажав їм та педагогічному колективу навчального закладу міцного здоров'я, добра, миру, щедрої долі й невичерпної жаги до знань.

Глава держави оглянув класи, оснащені сучасними засобами для навчання, та поспілкувався з викладачами й учнями школи.

Будівництво загальноосвітньої школи I–III ступенів на 440 місць Санаторно-оздоровчого центру соціальної реабілітації «Смарагдове місто» було розпочато у 2001 р., але протягом наступних 11 років було призупинено. Лише у 2012 р. будівництво було відновлено...

Санаторно-оздоровчий центр соціальної реабілітації «Смарагдове місто» заснований у 1995 р. Мета діяльності центру – здійснення комплексної медичної, психологічної, соціально-педагогічної реабілітації дітей-сиріт і дітей, позбавлених батьківського піклування, представників інших пільгових категорій Донецької області. Оздоровлення дітей у центрі здійснюється без їх відриву від навчання (*Офіційне інтернет-представництво Президента України* (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 14.05).

Спеціальний фонд для відновлення Донбасу буде створений в Україні за рахунок бюджетних коштів, а також міжнародної допомоги. Про це заявив Президент України П. Порошенко, інформує з посиланням на прес-службу глави держави Корреспондент.net (<http://ua.korrespondent.net/ukraine/politics/3682760-ukraine-stvoruiie-fond-vidnovlennia-donbasu-poroshenko>).

«Триває робота з формування спеціального фонду, кошти якого будуть спрямовані на відновлення Донбасу», – заявив Президент.

За словами П. Порошенка, фонд буде сформований із коштів як державного бюджету України, так і донорської допомоги країн-партнерів і міжнародних фінансових організацій. Зокрема, Київ очікує на відновлення Донбасу «500 млн євро від Німеччини, 200 млн євро від Європейського банку реконструкції та розвитку, 200 млн євро від Європейського інвестиційного

банку, значні кошти від країн «великої сімки», ООН.

«Серед першочергових завдань – відновлення зруйнованої інфраструктури, включаючи об'єкти водопостачання, енергопостачання, мостів», – уточнив Президент, запевнивши, що фінансування проектування цих робіт вже здійснено.

«Весь Донбас, вся Україна й увесь світ повинні бачити першочерговим пріоритетом всієї державної влади України відновлення Донбасу. Всі бачать різницю у ставленні до людей тут і там, всі бачать, як ми будемо відновлювати і вже відновлюємо нормальне життя для людей і до чого привела так звана “російська весна”, або “русский мир”», – підкреслив П. Порошенко.

У Кабміні підтвердили наявність плану щодо Донбасу.

Як повідомлялося, П. Порошенко не виключає можливості проведення місцевих виборів на Донбасі у 2016 р. за певних умов (*Корреспондент.net* (<http://ua.korrespondent.net/ukraine/politics/3682760-ukraina-stvoruiie-fond-vidnovlennia-donbasu-poroshenko>). – 2016. – 14.05).

Президент П. Порошенко наголошує, що влада робила й робить усе можливе для відновлення цілісності України та повернення суверенітету на окуповані території дипломатичним шляхом.

«Ми будемо робити все можливе для того, щоб мирним шляхом відновити український прапор і український суверенітет над окупованими територіями», – сказав глава держави під час виступу на урочистій церемонії складання присяги працівниками Управління патрульної поліції у містах Краматорськ і Слов'янськ.

П. Порошенко вкотре підкреслив, що попри заяви так званої «п'ятої колони» мінські угоди діють і дають результат. Збройні сили України, українська дипломатія, волонтери, добровольці, всі та кожен спільно докладають максимум зусиль для того, щоб відновити мир. «Це є наша перемога. Ми зупинили найбільшу армію на континенті – ми відновили Збройні сили, ми звільнили дві третини Донбасу, ми виграли цю війну в усьому світі, створивши потужну світову коаліцію. Санкції до Росії застосовуються за невиконання мінських угод. Звільняємо заручників, які незаконно утримуються як на окупованих територіях, так і в Російській Федерації», – наголосив Президент.

Глава держави також зазначив, що нині триває підготовка до відновлення політичних процесів, однак вони можуть відбутися лише за повного виконання всіх домовленостей.

Президент також повідомив, що триває робота з формування спеціального фонду, кошти якого будуть спрямовані на відновлення Донбасу. За словами глави держави вже складено пооб'єктний перелік напрямів використання донорської допомоги, відновлення зруйнованого війною житлового фонду. Серед першочергових завдань – відновлення зруйнованої інфраструктури, включаючи об'єкти водопостачання, енергопостачання, мостів. «Вже завершено фінансування проектних робіт і можемо представляти проекти нашим партнерам», – констатував Президент.

Відновлення Донбасу є ключовим напрямом повернення державного суверенітету над окупованими територіями, переконаний глава держави. «Весь Донбас, вся Україна і весь світ повинні бачити першочерговим пріоритетом

всієї державної влади України відновлення Донбасу. Всі бачать різницю ставлення до людей тут і там, всі бачать, як ми будемо відновлювати і вже відновлюємо нормальне життя людей і до чого призвела так звана “русская весна” або “русский мир”», – наголосив Президент.

Як приклад поступового відновлення звільнених територій, П. Порошенко назвав відбудову житлових будинків у Миколаївці Донецької області, відкриття школи у Святогірську. Президент також висловив побажання, щоб символом відновлення мирного життя стала й робота нової патрульної поліції у Краматорську і Слов'янську (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 14.05*).

Президент П. Порошенко закликав прокурорів, що розслідують злочини проти Майдану, нарешті завершити ці справи.

«Два роки достатній термін для того, щоб дати відповідні результати», – сказав Президент під час представлення колективу Генеральної прокуратури України нового очільника Ю. Луценка.

Глава держави звернувся до представників ГПУ, які відповідають за цей напрям розслідування: «Не прикриваючись ані політичними, ані іншими якимось причинами, у вас розв’язані руки. Дайте результат!»

Президент підкреслив, що це стосується як злочинів проти активістів під час Революції гідності, подій в Одесі 2 травня 2014 р., так й інших злочинів, скоєних представниками колишньої влади.

П. Порошенко наголосив, що українське суспільство сформувало свою позицію щодо діяльності Генпрокуратури та очікує «не на посадки, а на справедливість», та зауважив, що «суспільство хоче і має право через два роки після Революції гідності побачити справедливість». «І саме в цьому полягає завдання. Це завдання, яке я просив би взяти до уваги нового Генерального прокурора, і саме цим завданням має керуватися кожен працівник прокуратури», – сказав Президент.

Глава держави також висловив переконання, що роботу потрібно починати із забезпечення прозорості та відкритості прокуратури, що сприятиме якості її роботи й підвищенню довіри суспільства (*Офіційне інтернет-представництво Президента України (<http://www.president.gov.ua>). – 2016. – 13.05*).

Прем’єр-міністр України В. Гройсман під час зустрічі з послами країн «великої сімки» підкреслив рішучість уряду у проведенні реформ в Україні.

«Я хотів би підкреслити рішучість уряду на проведення реформ, на здійснення змін. Ми будемо йти цим шляхом», – заявив В. Гройсман на спільній з Президентом України П. Порошенком зустрічі з послами «великої сімки» у понеділок, 16 травня.

В. Гройсман підкреслив, що головними орієнтирами для роботи уряду є проведення внутрішніх реформ, реалізація завдань, передбачених Угодою про асоціацію України з Європейським Союзом, взаємодія з Міжнародним валютним фондом.

Прем’єр-міністр зазначив, що уряд завершує підготовку операційного

плану своєї роботи на найближчий рік, який базуватиметься, зокрема, на «Стратегії реформ-2020», Угоді про асоціацію між Україною і Європейським Союзом, Меморандумі про співпрацю з Міжнародним валютним фондом.

В. Гройсман підкреслив, що уряд надає «особливого значення» питанню міжнародної співпраці, європейської та євроатлантичної інтеграції. З цією метою в уряді призначено окремо віце-прем'єр-міністра, «який забезпечує цей напрям роботи».

Прем'єр-міністр також назвав серед пріоритетів уряду реформування державної служби, зокрема системи управління, і питання децентралізації. Він підкреслив, що потребують «фахових підходів» сфера управління державною власністю, якість управління державними компаніями, а також питання приватизації.

Крім того, В. Гройсман назвав одним з пріоритетів уряду вдосконалення системи державних закупівель. «Ми хочемо зробити державні фінанси більш прозорими», – зазначив він.

За словами Прем'єр-міністра, у фокусі уряду також податкова реформа. У цьому питанні Кабінет Міністрів виходить з необхідності забезпечення сталості податкової системи й ефективності адміністрування податків, зазначив він.

Голова уряду висловився за продовження судової реформи й реформи правоохоронної системи. У цьому контексті Прем'єр-міністр назвав питанням № 1 посилення боротьби з корупцією «у багатьох сферах». Як приклад він навів стан справ з імпортом ліків і цінами на них на українському ринку. За його словами, уряд здійснив кроки для виправлення ситуації в цій сфері, які, зокрема, передбачають спрощення доступу ліків з-за кордону до України. «Це приклад того, як система була зарегульована і як її треба змінювати», – зауважив він.

Як ще один приклад Прем'єр-міністр навів ситуацію, що склалася на українській митниці, зазначивши, що уряд також робить конкретні кроки щодо її вирішення. «Це ті сфери, які потребують хірургічного втручання», – зазначив глава уряду.

Прем'єр-міністр зазначив, що уряд готує пропозиції щодо публічної приватизації ряду державних компаній, зазначивши, що найближча у списку приватизація Одеського припортового заводу. «Наше завдання – створити таку систему приватизації, яка б викликала довіру до інвесторів та довіру у громадян України», – підкреслив він.

Говорячи про рішення щодо встановлення єдиної ринкової ціни на газ, Прем'єр-міністр підкреслив, що уряд «знищив підстави для корупції». В. Гройсман наголосив, що одночасно з цим рішенням Кабінет Міністрів створює відповідні «соціальні компенсатори» для соціально незахищених верств населення. Крім того, у рамках цього рішення уряд здійснює кроки щодо розвитку вітчизняної газовидобувної галузі та забезпечення енергоефективності.

В. Гройсман зазначив, що на шляху реформування уряд розраховує на підтримку з боку країн «великої сімки» (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 16.05).

Прем'єр-міністр України В. Гройсман у п'ятницю провів зустріч із президентом Парламентської асамблеї Ради Європи П. Аграмунтом. Сторони обговорили проведення реформ в Україні та ситуацію навколо

порушення прав людини на Донбасі та у Криму.

В. Гройсман зазначив, що новосформований уряд приступив до роботи й налаштований на масштабне проведення реформ. У його складі вперше було створено посаду віце-прем'єр-міністра з питань європейської та євроатлантичної інтеграції України, яку обійняла І. Климпуш-Цинцадзе, а також посаду міністра з питань тимчасово окупованих територій і внутрішньо переміщених осіб України. «Це свідчить про пріоритети роботи, які стоять перед урядом. Я переконаний, що у цьому напрямі у нас будуть успіхи», – зазначив він.

Прем'єр-міністр зауважив, що уряд націлений на масштабну боротьбу з корупцією. Також у фокусі уваги Кабінету Міністрів – боротьба з інституційною слабкістю, продовження децентралізації влади, проведення реформ у судовій і економічній сферах, публічної приватизації, а також виконання міжнародних зобов'язань України, зокрема в рамках Програми співпраці з МВФ та Угоди про асоціацію з Європейським Союзом.

Прем'єр-міністр повідомив, що напередодні в Україні було призначено Генерального прокурора. «Покладаю надію на те, що багато речей буде змінено позитивно», – зазначив він.

В. Гройсман також поінформував співрозмовника про ситуацію на Донбасі та у Криму й систематичне порушення агресором прав людини, зокрема кримських татар. «У цьому напрямі нам потрібно бути дуже рішучими, щоби навести лад», – підкреслив він.

Голова уряду наголосив, що необхідно продовжити санкції відносно Російської Федерації. «Послаблення санкцій має відбутися лише тоді, коли агресор відійде з української території і виконає усі необхідні зобов'язання у рамках мінських домовленостей, а також поверне територію Криму, захоплену військовим шляхом», – заявив В. Гройсман.

Прем'єр-міністр подякував президенту Парламентської асамблеї Ради Європи П. Аграмунту за послідовну підтримку України. «Успіх України – найкраща відповідь агресору і найкращий сигнал для наших міжнародних партнерів», – підкреслив В. Гройсман.

Президент ПАРЄ запевнив, що Парламентська асамблея Ради Європи готова надавати Україні всю необхідну підтримку на шляху досягнення нею миру й добробуту. ПАРЄ також уважно слідкує за ситуацією навколо утримання в Росії української льотчиці Н. Савченко.

П. Аграмунт зазначив, що в асамблеї готується ряд звітів щодо ситуації в Україні, зокрема щодо юридичних аспектів ситуації з українськими громадянами на окупованих територіях, її гуманітарних наслідків, а також щодо боротьби з корупцією. У цьому контексті він зазначив, що ПАРЄ вітає дії України, спрямовані на подолання корупції (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 13.05*).

Прем'єр-міністр України В. Гройсман провів зустріч з міністром національної оборони Турецької Республіки І. Їлмазом. Сторони обговорили перспективи поглиблення двостороннього співробітництва країн, зокрема у військово-технічних і торговельних сферах.

«Радий тому, що за останній час ми маємо дуже якісне покращення нашої

двосторонньої співпраці, і вірю в те, що ми зараз закладаємо основи поглиблення нашої взаємодії – і в політичній, і в економічній, і в оборонній сфері», – заявив В. Гройсман.

За його словами, Туреччина є одним з головних партнерів України. Разом дві країни мають великий потенціал для розвитку взаємодії в різних секторах, зокрема у сферах економіки й енергетики, наголосив Прем'єр-міністр. Також є перспективним співробітництво в оборонній сфері, що сприятиме підвищенню обороноздатності України.

«Моє повідомлення – поглиблюємо наші відносини, розширюємо торговельний компонент, підходимо до підписання зони вільної торгівлі, і ми готові до подальшого поглиблення взаємодії у всіх сферах», – заявив глава уряду.

Міністр національної оборони Турецької Республіки І. Їлмаз запевнив, що Туреччина продовжить підтримку України в досягненні нею миру і процвітання. «Ми сприймаємо Україну як одного з найважливіших партнерів у регіоні», – зауважив він.

Співрозмовник повідомив, що обсяг торгівлі двох країн минулого року сягнув 4 млрд дол. Разом з тим є значний потенціал для збільшення торговельного обороту, зазначив він і висловився за здійснення заходів для досягнення високих показників.

Крім того, І. Їлмаз підтримав ідею закінчення переговорів між країнами про вільну торгівлю до кінця року. Це також сприятиме зростанню обсягів інвестицій з Туреччини до України, зазначив він.

Міністр національної оборони Турецької Республіки підкреслив потенціал двох країн у розвитку військово-технічного співробітництва та технологій оборонно-промислового комплексу. «Чорне море не розділяє, а, навпаки, об'єднує наші країни, – підкреслив Ісмет Їлмаз. – Співробітництво у цій сфері буде корисним як для Туреччини, так і для України» (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 12.05*).

В. Гройсман провів телефонну розмову з віце-президентом США Д. Байденом.

Ключова увага під час розмови була прикута до процесу реформ в Україні та перших відповідальних кроків новосформованого уряду.

Віце-президент Д. Байден позитивно відзначив рішення Кабінету Міністрів щодо встановлення єдиної ринкової ціни на газ і оцінив його як свідчення рішучості уряду в боротьбі з корупцією в енергетичній сфері.

Співрозмовники також обмінялися думками щодо співпраці між Україною та Міжнародним валютним фондом. В. Гройсман висловив сподівання на успішні підсумки переговорів з місією МВФ.

Віце-президент США також привітав рішення Верховної Ради України про призначення Генерального прокурора. Він підкреслив необхідність подальшого зміцнення верховенства права в Україні шляхом реформування системи правосуддя в цілому та органів прокуратури зокрема.

Прем'єр-міністр України прийняв запрошення віце-президента Д. Байдена здійснити візит до Сполучених Штатів Америки в червні цього року (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 13.05*).

Запровадження єдиної ринкової ціни на газ дасть можливість збільшити видобуток українського газу й досягнути енергонезалежності країни. Про це Прем'єр-міністр України В. Гройсман заявив під час візиту до ГПУ «Шебелинкагазвидобування» у рамках робочої поїздки до Харківської області в п'ятницю, 13 травня.

«Кроки уряду, які ми сьогодні зробили, дозволяють нам оптимістично дивитися у повну нашу енергонезалежність, у збільшення видобутку українського газу. І, безперечно, формування єдиного підходу до формування ринкової ціни дає можливість сьогодні розвивати підприємства, у тому числі що стосується добування газу, що стосується енергоефективності. Фактично, сьогодні ми розпочинаємо нову сторінку в енергонезалежності нашої країни», – заявив В. Гройсман.

Голова уряду нагадав, що напередодні уряд прийняв рішення про запровадження єдиної ціни на газ, що забезпечить прозорість її формування. «Єдина ціна на газ, яка є абсолютно ринковою, не якоюсь, яка була визначена від руки контрактами урядів двох країн або “Нафтогазу” і “Газпрому”, а ринкова ціна, яка формується від ціни західної біржі, дає можливість говорити про те, що ціна газу вже є сьогодні прозорою і абсолютно відкритою», – підкреслив він.

Глава уряду наголосив, що існування пільгового газу завжди породжувало корупцію і зловживання. «Різниця у ціні завжди компенсувалася з державного бюджету і за тих, хто мав палаци, і за тих, хто має маленьку квартиру. Це була абсолютна відсутність будь-якої соціальної справедливості, – зауважив він. – Єдина ціна дає можливість усім тим, хто має високі доходи, заплатити повну ціну не за рахунок бідних людей, а всі люди, які мають невисокі статки, отримають компенсацію від держави у вигляді субсидій, які будуть призначатися автоматично. Це буде прозоро, це буде чесно і це буде адресно».

Ринкова ціна на газ також дасть можливість збільшити власний видобуток газу в Україні до 2020 р. за плановими показниками на 8 млрд куб. м, повідомив Прем'єр-міністр. «Це буде означати, що Україна за цей період часу може стати повністю енергонезалежною. А навіть якщо і імпортувати газ, то не у великій кількості», – зазначив він.

Крім того, сьогодні в Україні є можливість відновлення потенціалу ПАТ «Укргазвидобування», наголосив Прем'єр-міністр. Він нагадав, що протягом 2007–2013 рр. компанія отримала лише чотири ліцензії, порівняно зі 150, наданих приватним компаніям. На думку глави уряду, це була навмисно здійснювана спеціальна політика щодо зменшення і знищення добування українського газу. «Мова йде про те, що знищували власний видобуток газу, той, що належить державі і громадянам України. Ми цього не допустимо. Ми починаємо відновлення добування українського газу, який забезпечить енергонезалежність для нашої країни і наших громадян», – наголосив В. Гройсман.

Глава уряду сказав, що рішення про ринкову ціну на газ зазнає значної критики з боку тих, хто отримував прибуток з існування корупційних схем. «Популісти кричать, що все пропало. Я хочу запевнити усіх українських громадян: нічого не пропало. Ви не будете сплачувати більше, оскільки держава

через механізми прозорих субсидій забезпечить компенсацію тим, хто потребує», – заявив він, зазначивши, що громадяни з невисоким доходом не платитимуть більше 10 % від доходів.

Прем'єр-міністр України В. Гройсман ознайомився з виробничими потужностями Шебелинського газопереробного заводу з виробництва дизпалива та бензинів класу ЄВРО-4, а також з роботою Червонодонської компресорної станції.

Також В. Гройсман зустрівся з трудовим колективом ПАТ «Укргазвидобування» й керівництвом компанії (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 13.05).

Проведення публічної, відкритої приватизації дасть можливість підвищити ефективність управління державними підприємствами в Україні, побороти корупцію і стимулювати створення нових робочих місць. Про це Прем'єр-міністр України В. Гройсман заявив під час участі в заходах з нагоди святкування Дня Європи у Вінниці в субботу, 14 травня.

Прем'єр-міністр зазначив, що затягування публічної, прозорої, ефективної приватизації відбувалося через тих, хто має безпосереднє відношення до корупції на державних підприємствах. За його словами, публічна приватизація завжди викликала критику тих, «хто сидить на потоках державних підприємств», тому що дає змогу побороти корупцію. «На сьогодні найбільші паразити на державній власності є самі ті корупціонери, які пообсідали ці державні підприємства. Приватизація, публічний менеджмент – це буде найкращий крок», – зазначив він.

Прем'єр-міністр нагадав, що напередодні Кабінет Міністрів призначив керівників двох державних підприємств – ПАТ «Укрзалізниця» та «Укрпошта», обраних у результаті проведених публічних конкурсів. «Ми будемо робити усе, щоби менеджмент українських компаній був професійним і публічним завдяки публічним призначенням», – зауважив В. Гройсман (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 14.05).

Прем'єр-міністр України В. Гройсман сподівається, що Верховна Рада України наступного пленарного тижня ухвалить законопроект щодо спрощення доступу якісних ліків з-за кордону до України. Про це Прем'єр-міністр заявив під час участі в заходах з нагоди святкування Дня Європи у Вінниці в субботу.

В. Гройсман нагадав, що напередодні уряд прийняв рішення про спрощення доступу на ринок України медичних препаратів, які зареєстровані і продаються на ринках Сполучених Штатів Америки, Канади, Європейського Союзу, Швейцарії, Японії та Австралії. «Ми прийняли рішення, щоб ті ліки, які там зареєстровані і використовуються, не треба їх перевіряти в Україні ще раз. Для чого? Щоб дати комусь можливість на цьому підзаробити. Ні. Ми будемо це просто рубати на корені», – наголосив В. Гройсман. Наразі урядове рішення потрібно закріпити законодавчо.

«Нам потрібно зараз навести порядок з ліками в Україні. Ліки дорогі в Україні не тому, що вони стільки коштують, а тому, що є п'ять-шість фірм на

потоках, які є абсолютними монополістами на кордонах на ввезення ліків в Україні», – зазначив Прем'єр-міністр.

За його словами, монополісти імпортування ліків свого часу пролобіювали формування законодавства, що обмежило можливості ввезення медичних препаратів до України. На сьогодні реєстрація якісних медичних препаратів в Україні може тривати роками. «Тому ми маємо обмежену кількість препаратів, вони є високої вартості», – зауважив В. Гройсман.

Також уряд продовжить закуповувати ліки через спеціальні міжнародні організації, що дає 10–90 % економії та сприятиме зменшенню цін на ліки (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 14.05*).

Уряд працює над створенням дорожнього фонду, проведенням децентралізації управління доріг і забезпеченням їх ремонту, що дасть змогу відродити дорожнє господарство України. Про це заявив Прем'єр-міністр України В. Гройсман під час участі в заходах з нагоди святкування Дня Європи у Вінниці в суботу.

Крім того, уряд передасть державні дороги місцевого значення на місця під управління обласних державних адміністрацій. «Ми проведемо децентралізацію управління доріг України. Ми все з Києва передамо, державні дороги місцевого значення на місця, на обласні адміністрації, які будуть управляти цим процесом. Далі ми туди передамо кошти і ресурси. Ви побачите, що за два-три роки ситуація з дорожнім господарством буде зовсім інша і якісно краща», – зазначив В. Гройсман.

Прем'єр-міністр зауважив, що сьогодні в місцевих бюджетах є ресурси для співфінансування ремонту доріг завдяки збільшенню надходжень у результаті розпочатої фінансової децентралізації. Консолідація ресурсів дасть можливість проводити більший обсяг робіт.

В. Гройсман зазначив, що відновлення дорожнього господарства країни – один з пріоритетів діяльності уряду. За його словами, декілька тижнів тому уряд розблокував фінансування усіх автодорожніх робіт. «Зараз ми розпочинаємо відроджувати дорожнє господарство України. За один день, тиждень, рік зробити це буде дуже важко. Але хочу підкреслити, що за декілька років ми зможемо привести до нормального стану українські дороги», – заявив він.

Разом з тим в Україні потрібно розпочинати масштабне будівництво доріг у країні, наголосив глава уряду. «Масштабне будівництво доріг дасть нам можливість покращити стан доріг, зробити його якісним. Нам потрібно буде побудувати транспортні коридори, як наш потенціал транзитний. І навколо нього буде створено багато різних інфраструктур і робочих місць», – заявив В. Гройсман.

Прем'єр-міністр також закликав журналістів і представників громадськості допомагати слідкувати за якістю ремонту доріг (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 14.05*).

Віце-прем'єр-міністр України П. Розенко провів зустріч з представниками місії Міжнародного валютного фонду на чолі з керівником місії Р. ван Роденом. Головним питанням обговорення стало комплексне

реформування пенсійної системи України, подолання дефіциту і збалансування бюджету Пенсійного фонду.

Вице-прем'єр-міністр України розповів про вжиті урядом кроки протягом 2015 – початку 2016 р. щодо наведення порядку в пенсійній системі України.

Він нагадав представникам місії, що уряд минулого року вніс до парламенту ряд законопроектів, які передбачають, серед іншого, запровадження накопичувального рівня пенсійного забезпечення та зняття з Пенсійного фонду невластивих йому видатків. «Ці заходи, а також детінізація заробітних плат, яку ми очікуємо внаслідок зниження ЄСВ, – це ті кроки, які реально можуть дати ефект щодо скорочення дефіциту Пенсійного фонду», – зауважив він.

Сторони домовилися вже найближчим часом спільно розробити генеральну стратегію реформування пенсійної системи та погодити першочергові кроки щодо наведення порядку в системі пенсійного забезпечення та подолання дефіциту бюджету Пенсійного фонду, які необхідно здійснити вже до кінця поточного року.

«Я зроблю все можливе для того, щоб уряд України якнайшвидше виробив спільне бачення пенсійних змін та відстояв необхідність їх впровадження перед парламентом. Ми готові до швидких і рішучих кроків, які в короткостроковій перспективі сприятимуть підвищенню якості і рівня життя українців та стануть підґрунтям подальших позитивних змін у майбутньому», – запевнив П. Розенко (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 13.05*).

З метою забезпечення швидкого та ефективного впровадження реформ при Міністерстві фінансів створено проектний офіс реформ, який очолить радник міністра фінансів Я. Бугрімова.

Міністерство фінансів активно працює над відновленням економічного зростання України, задля чого здійснює рішучі кроки для розв'язання економічних і фінансових проблем шляхом проведення структурних реформ. З цією метою при міністерстві було створено проектний офіс реформ, що координуватиме впровадження реформ у сфері державних фінансів, зокрема в бюджетній, податковій, митній та інших сферах.

Серед головних завдань проектного офісу буде розробка пропозицій щодо реформи сфери публічних фінансів, залучення експертів і координація діяльності робочих груп щодо реалізації реформ, проведення обговорень та моніторингу перебігу й результатів реформ з органами державної влади, бізнесом і громадськістю, а також координація співробітництва міністерства з радниками та експертами, що працюють в Україні в рамках проектів технічної допомоги.

До складу проектного офісу будуть залучені висококваліфіковані науковці й експерти у сфері економіки та фінансів, представники громадських організацій, а також представники державних органів і органів місцевого самоврядування. «Головна мета проектного офісу – допомога в координації, розробці, моніторингу виконання і комунікації реформ. Офіс дозволить розвинути ідеї та пропозиції української влади, міжнародних партнерів та активістів для досягнення максимального результату», – наголосила голова проектного офісу реформ Я. Бугрімова.

Таким чином, новостворений проектний офіс реформ тісно

співпрацюватиме з апаратом Міністерства фінансів та органами в компетенції Мінфіну. Проектний офіс надаватиме координаційну, аналітичну й комунікаційну підтримку в процесі впровадження реформ. Це забезпечить узгодженість дій усіх зацікавлених у реформах сторін – влади, громадян, міжнародних донорів, експертного середовища та представників бізнесу (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 15.05*).

«Нам бракує сучасного довгострокового стратегічного документа для успішного просування реформ в енергетичному секторі». Про це зазначив І. Насалик під час зустрічі з міжнародними консультантами, яких Міненерговугілля має намір залучити до участі в розробці проекту Енергетичної стратегії України.

На початку зустрічі про плани щодо підготовки проекту поінформував голова НКРЕКП Д. Вовк, наголосивши, що робота щодо оновлення Стратегії здійснюватиметься за участі гравців ринку, які допомагатимуть ідеями, інформацією, проте не втручатимуться в розроблення концепції. Також зазначив, що після того, як документ буде розроблено, у IV кварталі можна буде виходити на його широке громадське обговорення. За його словами, кінцевим результатом має стати набір ключових показників, яких ми хочемо досягти, а також які законодавчі та операційні кроки мають здійснювати міністерство та НКРЕКП.

І. Насалик окреслив ситуацію в енергетичній галузі України та першочергові кроки міністерства, які вже зроблені для врегулювання проблем. При цьому наголосив, що найпершим завданням є погашення боргів і вирішення питання розрахунків, без чого ринок не зможе існувати.

«Ми йдемо шляхом збільшення видобутку та впровадження заходів з енергоефективності, – зазначив міністр. – За підрахунками, ми зможемо вийти на економію енергоресурсів на 20–25 %, що дасть можливість економити 4–5 млрд куб. м газу». Також він зауважив про значні втрати в теплопостачанні: «Це той резерв, який ми можемо зекономити».

І. Насалик запропонував залучити до участі в оновленні Стратегії представників Мінекономрозвитку, Мініфраструктури і вже наступного тижня провести засідання робочої групи для визначення основних засад і напрямів роботи.

Під час зустрічі виступив також заступник голови Комітету Верховної Ради з питань паливно-енергетичного комплексу, ядерної політики та ядерної безпеки О. Домбровський. Він запропонував у процесі роботи над документом враховувати постійні зміни в економічному розвитку та фактори впливу, щоб документ мав гнучкість і динамічність (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 13.05*).

12 квітня в Міністерстві освіти і науки відбулася зустріч Л. Гриневич з директором департаменту освіти офісу компанії «Майкрософт» у Центральній і Східній Європі К. Папафотісом.

Л. Гриневич подякувала компанії «Майкрософт Україна» за підтримку освітніх проектів і реформ, а також підтвердила наміри міністерства

продовжувати співпрацю. «Наші цілі збігаються, адже наша спільна мета – дати інструменти, що зроблять людину успішною в майбутньому, а це знання, а також ІТ-технології», – підкреслила міністр.

Сторони обговорили напрями співпраці, серед яких оснащення шкіл комп'ютерами, програмне забезпечення опорних шкіл сучасними ІТ-технологіями, включаючи хмарні технології для навчання вчителів, проект електронного врядування та його підтримка. За словами Л. Гриневич, міністерство зацікавлене у створенні великої освітньої інтернет-платформи. В Україні в освітніх закладах працюють майже 500 тис. педагогів, і було б добре об'єднати педагогів для обміну досвідом, професійного зростання. Компанія «Майкрософт» уже втілила в життя подібні проекти, розробляла та запускала освітні портали в Угорщині, Фінляндії.

Під час зустрічі також були обговорені питання ліцензійного програмного забезпечення шкіл, оснащення 100 опорних закладів хмарними технологіями. Крім того, представники компанії «Майкрософт» Україна вирішили долучитися до роботи, що проводить МОН у питанні осучаснення санітарно-епідеміологічних норм щодо обладнання кабінетів комп'ютерною технікою і пристроями в закладах освіти.

К. Папафотіс зазначив, що компанія «Майкрософт Україна» продовжуватиме працювати над проектами в освіті, підтримуватиме навчальні заклади, надаватиме технічну й експертну підтримку (*Урядовий портал* (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 12.05).

Міністерство екології та природних ресурсів України поглибить співпрацю з Федеративною Республікою Німеччина в природоохоронній сфері. Про це 13 травня домовилися під час зустрічі міністр екології та природних ресурсів України О. Семерак з послом Федеративної Республіки Німеччина в Україні К. Вайльом і керівником економічного відділу Посольства Федеративної Республіки Німеччина в Україні Х. Кремером.

Під час двохсторонніх переговорів міністр екології та природних ресурсів України О. Семерак поінформував представників німецької сторони про пріоритети діяльності уряду України в природоохоронній сфері на 2016 р. Зокрема, міністр акцентував увагу, що основними пріоритетами в роботі є гармонізація законодавства України з нормами ЄС: запровадження Національного плану дій з охорони навколишнього середовища на 2016–2020 рр. і виконання планів імплементації директив ЄС.

Також О. Семерак розповів, що уряд України працюватиме над упровадженням нової політики поводження з відходами та реформуванням системи державного природоохоронного нагляду.

Окрему увагу міністр звернув на напрями роботи з екобезпеки, які проводитимуться в зоні відчуження. «Плануємо активно працювати над вилученням в повному обсязі ядерного палива з енергоблоків, завершенням процесу насування арки НБК об'єкта “Укриття” та створенням в зоні відчуження умов для залучення інвестицій з метою розвитку сонячної енергетики», – зазначив О. Семерак.

Також сторони обговорили подальші кроки у впровадженні українсько-німецького проекту «Підтримка природно-заповідних територій України»,

реалізація якого розпочалася 1 травня 2016 р.

Нагадаємо, що проектом виділено 14 млн євро на розвиток національних природних парків, біосферних і природних заповідників України із застосуванням досвіду європейських країн. Впровадження проекту стало можливим після підписання урядом і ратифікації Верховною Радою України Угоди між Кабінетом Міністрів України та урядом Федеративної Республіки Німеччина про фінансове співробітництво.

Домовилися сторони посилити роботу щодо підготовки нового проекту в природоохоронній сфері на суму 15 млн євро. Проектом «Заходи з адаптації до змін клімату, спрямовані на забезпечення збереження біорізноманіття та соціально-економічної стабільності місцевого населення природоохоронних територій України» передбачено заліснення, відновлення водно-болотних угідь, лучних і степових ділянок.

Під час зустрічі представники Республіки Німеччина запропонували допомогу в реалізації пріоритетів в природоохоронній сфері й домовилися про залучення німецьких експертів до цієї роботи.

Домовилися сторони про обмін досвідом керівників національних природних парків і заповідників України та природоохоронних установ Німеччини (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 13.05*).

Міноборони опрацьовує законопроекти щодо підвищення соцзахисту військовослужбовців і членів їхніх сімей. Про це 13 травня повідомив під час брифінгу для представників ЗМІ заступник міністра оборони України, керівник апарату генерал-лейтенант О. Дублян.

Зокрема, у Міноборони опрацьовується проект закону України «Про внесення змін до статті 12 Закону України “Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей”», яким запроваджуються норми щодо виплати компенсації за піднайом (найом) жилого приміщення для військовослужбовців військової служби за контрактом і вирішення питань житлового забезпечення військовослужбовців, переведених з Автономної Республіки Крим.

Крім того, опрацьовується проект закону «Про внесення змін до статті 10-1 Закону України “Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей”» (назва документа – за першоджерелом) щодо надання військовослужбовцям, за їхнім бажанням, грошової компенсації за невикористану щорічну основну відпустку та надання відпустки трьома частинами замість двох.

Проект закону «Про внесення змін до Закону України “Про соціальний і правовий захист військовослужбовців та членів їх сімей”» (назва документа – за першоджерелом). Цим законопроектом вносяться уточнення стосовно пільгового проїзду батьків військовослужбовців, які загинули, померли або пропали безвісти під час проходження військової служби, а також фінансового забезпечення витрат, пов’язаних з реалізацією цього закону.

«Наразі ці законопроекти знаходяться на погодженні в уряді», – повідомив О. Дублян.

Також Міністерством оборони опрацьовується проект постанови Кабінету Міністрів України «Про внесення змін до Порядку надання статусу учасника

бойових дій особам, які захищали незалежність, суверенітет та територіальну цілісність України і брали безпосередню участь в антитерористичній операції, забезпеченні її проведення».

Цим документом уточнюються критерії встановлення статусу учасника бойових дій особам, які брали участь в АТО, і розширюються повноваження відповідних комісій у частині ненадання або позбавлення статусу (*Урядовий портал (<http://www.kmu.gov.ua>). – 2016. – 13.05*).

ПОЛІТИКА

Міністру зовнішніх справ України Павлу Клімкіну вдалося переконати європейських колег у необхідності поліцейської місії ОБСЄ на Донбасі. Про це пише «ЛІГА.net» з посиланням на високопоставлене джерело у МЗС.

Як розповів один зі співрозмовників в оточенні міністра, мова не йде про важку техніку, проте легка броньована техніка і стрілецька зброя – реальний варіант. «Штайнмайер (міністр закордонних справ Німеччини Ф.-В. Штайнмаєр, – ред.) на нашому боці в цьому питанні. Він розуміє, що без місії нічого не вийде. Та й, в принципі, йому росіяни не подобаються», – іронізують у зовнішньополітичному відомстві.

У рамках останньої зустрічі глав МЗС нормандської четвірки обговорювалося, серед іншого, створення на Донбасі зон безпеки на ключових напрямках: район Азовського моря, Дебальцеве, Донецький аеропорт і одна зона на Луганщині. Однак, за даними співрозмовників видання, Москві ці пропозиції нецікаві, тому що вони виключають можливість провокацій у майбутньому.

«Ми хочемо поліцейську місію ОБСЄ як на лінії розмежування, так і на українсько-російському кордоні на Донбасі. Техніку всю треба вивезти назад в Росію. Росіяни, звичайно, проти. Позиція американців і європейців: давайте зробимо чотири склади, де ця техніка буде під цілодобовим збройним захистом ОБСЄ – у всякому разі доти, доки ми не вирішимо, куди вся ця техніка вирушить», – переказує суть спілкування один з українських високопоставлених чиновників.

Росіяни вимагають, щоб місія поширювалася тільки на ці склади і не виходила за їх межі. «Однак це не влаштовує Україну, адже немає ніяких гарантій, що росіяни заведуть на склади всю техніку», – говорить співрозмовник.

У МЗС України зазначають, що збройна місія ОБСЄ, за дуже попередніми підрахунками, могла би становити близько 5000 осіб. При цьому вона повинна бути мобільною, щоб мати можливість у будь-який момент припинити збройні провокації – як на виборах, так і після них. «Лавров виступив проти такої мобільності, зрозуміло», – говорить співрозмовник видання.

Ключова проблема – вимоги Москви. Українські сценарії спрямовані на нейтралізацію загрози. Росія бажає залишити собі якомога більше можливостей влаштовувати збройні провокації. Через небажання Москви згортати бойові дії, переговори щодо збройної місії ОБСЄ у результаті зайшли в глухий кут.

Як зазначається у статті, ключове питання: куди подіти бойову техніку,

якщо її треба прибрати з території України – вивезти в Росію? Згода Москви означатиме офіційне визнання, що це її техніка. Росія на переговорах домагається іншого: заховати техніку на склади, домогтися виборів і особливого статусу для терористів, а потім – перейменувати «власників» техніки в «народну міліцію». Такий розвиток подій з точки зору українських дипломатів позбавлене сенсу.

У найближчій перспективі будь-який прогрес у рамках Мінських угод може бути досягнутий, за оцінками високопоставлених співрозмовників, тільки в частині збройної місії ОБСЄ і тільки в результаті переговорів лідерів нормандського формату. «Ми чекаємо від Путіна сигнал про те, що він готовий говорити і вирішувати питання, а не займатися дурницями. Чесно кажучи, віри в адекватність цих людей практично немає», – каже один з учасників переговорів.

Єдиний варіант, який бачать у кабінетах української влади, – міжнародне квазіуправління нині окупованими районами Донбасу. Цьому сценарію приписують різні способи реалізації. Але всі вони впираються в небажання Москви покінчити з війною насправді.

Зараз у великій політичній грі відбувається проміжний раунд. Якщо санкції в червні продовжать без ослаблення, це дасть Україні ще трохи часу для посилення, а фінансовий стан Росії наблизиться до катастрофи. До грудня Україна спробує зробити півкроку до виборів, які насправді повинні стати ще одним важелем тиску на Москву. Але і цей крок прив'язаний до поведінки Росії: припинили вогонь, звезли важку зброю на склади, погодилися на збройну місію ОБСЄ – тоді ось закон про вибори, який не запрацює, якщо ви не виведете війська і не віддасте кордон (**ZIK** (http://zik.ua/news/2016/05/16/klimkinu_vdalosya_perekonaty_yes_u_neobhidnosti_politseyskoi_misii_obsye_na_699482)). – 2016. – 16.05).

Виконання мінських домовленостей має відбуватися без будь-яких вилучень і спроб переписати їх логіку. Таку думку висловив міністр закордонних справ Росії С. Лавров, передає УНН з посиланням на «РИА Новости».

«Його (комплекс заходів щодо врегулювання ситуації на Донбасі – ред.) треба в повній мірі виконувати без будь-яких вилучень і без спроб переписати закладену в ньому логіку і послідовність дій», – заявив С. Лавров.

Як повідомляв УНН, міністр закордонних справ Німеччини Франк-Вальтер Штайнмаєр заявив про те, що повернення РФ до «Великої вісімки» можливе лише після виконання Росією своїх зобов'язань за мінськими домовленостями (**УНН** (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1571338-c-lavrov-zayaviv-pro-nemozhlivist-perepisuvannya-minskikh-domovlennostey>)). – 2016. – 16.05).

Політичне рішення проблеми конфлікту в Донецькій і Луганській областях не буде реалізовано, поки в регіоні не буде повністю припинено вогонь і забезпечена безпека.

Про це в ефірі одного з українських телеканалів заявив экс-представник України на переговорах Тристоронньої контактної групи в Мінську Р. Безсмертний, новину передає «Преса України».

Він зазначив, що жодне політичне рішення не зможе бути реалізоване без забезпечення безпеки, яким би воно не було.

«Зверніть увагу, як часто говорять, – досягнута домовленість про припинення вогню, а вже на другий день домовленості вже досягнуто... Тема дуже складна – це по суті демілітаризація і демобілізація», – сказав Р. Безсмертний.

Крім того політик додав, що поки на території Донбасу будуть присутні озброєні люди, процедура політичної стабілізації ситуації в регіоні ефемерна.

«Очевидно, що зосереджуючись на політичній тематиці, говорити про дорогу, якою можна піти, можна лише після вирішення питання безпеки. Тут є такий нюанс важливий, безпеку питання має бути вирішене до початку політичного процесу, під час політичного процесу і після політичного процесу», – сказав він.

Нагадаємо, на початку травня стало відомо, що Р. Безсмертний вийшов із Мінських переговорів. Раніше він представляв Україну в тристоронній контактній групі з урегулювання конфлікту на Донбасі.

«Політична підгрупа працює всупереч Мінським угодам. Адже від початку всі домовилися – вона почне діяти лише після розв'язання безпекового компоненту. А на практиці перші пункти “Мінська” не виконані», – пояснив своє рішення він. (*Преса України* (<http://uapress.info/uk/news/show/131102>). – 2016. – 17.05).

Лідер партії «Батьківщина» й однойменної фракції у Верховній Раді, народний депутат Ю. Тимошенко закликала Президента України П. Порошенка не погоджуватися на проведення місцевих виборів на нині окупованих територіях Донбасу до їхнього звільнення.

«Нам відомо, що Адміністрація Президента закінчує розробку законопроекту про проведення виборів на окупованих територіях. Я наголошую: не на звільнених після окупації територіях, а на окупованих. Це означає, що, не завершивши війну, яку Росія веде проти України, вони хочуть на окупованих російськими військами та російськими бандформуваннями територіях проводити “демократичні” вибори до місцевих органів влади», – мовиться в заяві Ю. Тимошенко.

За її словами, якщо Президент внесе такий законопроект у той час, коли захоплені території ще будуть окуповані, «це означатиме, що за спиною в українського суспільства домовились, крім Криму, здати ще й Донбас».

На думку Ю. Тимошенко, такі вибори будуть трагедією, бо це будуть вибори без виборців і на них буде приведена влада, повністю підконтрольна окупантам, яка потім претендуватиме на входження в центральні органи влади (*Radio Свобода* (<http://www.radiosvoboda.org/content/news/27738997.html>). – 2016. – 16.05).

Незалежна профспілка гірників Донбасу застерегла від проведення місцевих виборів на Донбасі під окупацією до визволення цих територій.

Як мовиться в заяві голови профспілки М. Волинка, будь-які вибори без гарантій безпеки учасників виборчого процесу, доступу до них українських

партій, гарантій голосування для півтора мільйона вимушених переселенців, відновлення повного контролю над проведенням виборів із боку ЦВК України «приведуть до банальної фальсифікації виборчого процесу і остаточної, тепер уже “узаконеної” терористичної “влади” окупантів на частині Донбасу».

У заяві також мовиться, що можливе запровадження особливостей місцевого самоврядування в окремих нині окупованих районах Донецької й Луганської областей, яке часто називають «особливим статусом», «дозволить учорашнім регіоналам, що два роки тому покликали до регіону «російський світ» і ведуть сьогодні таємні переговори і з Банковою, і зі своїми кремлівськими кураторами, повернути до своєї феодальної вотчини весь Донбас».

«НПГД закликає всі патріотичні сили не допустити реінкарнації злочинного клану на Донбасі і попереджає нинішню українську владу, що буде протидіяти всіма доступними методами, аж до силового спротиву, будь-яким її таємним оборудкам із ворогами України», – мовиться в заяві, оприлюдненій у зв'язку з недавною заявою Президента П. Порошенка про можливість проведення місцевих виборів на окупованих частинах Донбасу вже цього року.

Нагадаємо, П. Порошенко 14 травня не виключив можливості, що місцеві вибори на окупованій частині Донбасу можуть відбутися вже нинішнього року, але лише в разі виконання всіх необхідних умов мінських домовленостей. Як сказав Президент, політичні процеси там «можуть відбутись лише тоді, коли на лінії зіткнення будуть стояти міжнародні моніторингові озброєні місії ОБСЄ для забезпечення стовідсоткового режиму припинення вогню, коли відведена, відповідно до мінських угод, важка техніка буде перебувати під охороною цієї місії, коли контроль над неконтрольованою ділянкою українсько-російського кордону буде передано спочатку до поліцейської місії ОБСЄ, а на другому етапі – до українських прикордонників» **(Radio Свобода (<http://www.radiosvoboda.org/content/news/27739134.html>). – 2016. – 16.05).**

Народный депутат Украины В. Рабинович заявляет о выходе из партии «Оппозиционный блок», но в то же время из фракции выходит не планирует. По его словам, это связано с позицией Оппоблока, который, как считает В. Рабинович, недостаточно радикально действует в нынешней ситуации.

Оппоблок состоит из четырех партий, одна из которых (партия «Центр». – Прим. ред.) моя партия. Я понимаю, что это не вызывает радости у моих соратников, но я им сочувствую», – подчеркнул политик **(ForUm (<http://for-ua.com>). – 2016. – 13.05).**

Новопризначений Генеральный прокурор Украины Ю. Луценко унаследовує корумповане «згори донизу» відомство, яке потребує глибинної і галузевої реформи. Про це заявив посол США в Україні Д. Пайетт, передає УНН з посиланням на прес-службу Посольства США.

«Ми зі схваленням відзначаємо призначення нового Генерального прокурора, і я дуже радий почути позитивну оцінку... Ю. Луценка, який відповідає моїй власній. Луценко – патріот. Він явно той, хто зацікавлений у

створенні європейської України. Але, на жаль, він успадковує установу, яка корумпована згори донизу. І це не тільки питання зміни однієї установи. Як я вже говорив у жовтні минулого року в Одесі, ідеться про офіс Генерального прокурора, всю систему, яка потребує глибинної і галузевої реформи, яку, наприклад, Україна успішно реалізувала з новою патрульною поліцією, що стало прикладом того, як можна змінити інститути в цій країні таким чином, щоб створити величезне схвалення серед українського народу, тому що українці хочуть бачити, як ці інститути розвиваються», – зазначив Д. Пайєтт (*УНН* (<http://www.unn.com.ua>). – 2016. – 16.05).

Народный депутат Украины, советник министра внутренних дел А. Геращенко обратился к Генеральному прокурору, главам МВД и СБУ с требованием закрыть уголовное дело в отношении волонтеров проекта «Миротворец».

«Уголовное дело против волонтеров проекта “Миротворец” должно быть немедленно закрыто! – подчеркнул А. Геращенко. – Обратился к Генпрокурору, министру внутренних дел и главе СБУ с требованием закрыть уголовное дело, начатое против волонтеров проекта “Миротворец” за публикацию контактных, а не персональных данных журналистов, аккредитованных в “ДНР”, как необоснованное и незаконное».

А. Геращенко подчеркнул, что волонтеры проекта не нарушали Конституцию и законы Украины. «У них, как и у каждого гражданина и журналиста, есть право распространять любую информацию, не запрещенную законом. В том числе и информацию, полученную в результате взлома баз данных террористической организации “ДНР”», – отметил нардеп (*ForUm* (<http://for-ua.com>). – 2016. – 16.05).

Лидер общественного движения «Украинский выбор» В. Медведчук прокомментировал планы провластных политиков создать «новые волонтерские информационно-технологические проекты по антитеррору» после закрытия сайта «Миротворец». Политик считает, что с каждым последующим шагом власти становится все очевиднее, что Украина, декларируя стремление к построению гражданского общества, основанного на демократических принципах и свободах, «на практике неуклонно движется к тотальному контролю всех сфер жизни общества».

По словам политика, обнародование «Миротворцем» персональных данных около 5 тыс. журналистов, получивших аккредитацию в ОРДО и ОРЛО, а также обвинение их в сотрудничестве «с боевиками террористической организации» возмутило мировую общественность.

Как считает В. Медведчук, «несмотря на... заявления о европейских ценностях и демократических свободах, украинская власть на протяжении двух лет проводит политику, направленную на борьбу с инакомыслием и инакомыслящими. Почти полтора года назад было создано Министерство информационной политики... И хотя представитель ОБСЕ по вопросам свободы СМИ Д. Миятович заявила, что данная структура “является прямой угрозой свободе слова”, а посол США в Украине Д. Пайєтт назвал создание

Мининформации “огромной ошибкой украинской власти”, демократическая проевропейская команда отказалась прислушиваться к критике и рекомендациям Запада» (*ForUm* (<http://for-ua.com>). – 2016. – 16.05).

У День пам'яті жертв депортації кримськотатарського народу планується прохід з кримськотатарськими і українськими прапорами біля КПВВ «Чонгар». Про це повідомив голова штабу акції з громадянської блокади Криму Л. Іслямов.

«Ми запрошуємо всіх українців, не тільки кримських татар. У Генічеську буде масштабний мітинг, а на Чонгарі прохід з прапорами – кримськотатарськими і українськими», – зазначив Л. Іслямов.

За його словами, захід відвідають багато кримських татар – як з України, так і з Криму, «адже ця трагедія єднає весь народ» (*УНН* (<http://www.unn.com.ua>). – 2016. – 16.05).

Росія застосовує проти кримськотатарського народу репресії з метою змусити їх покинути півострів. Про це під час брифінгу «Крим і кримські татари: наслідки депортації 1944 р. та загрози окупації 2014 р.» повідомив голова меджлису кримськотатарського народу Р. Чубаров.

«Ми живемо у ХХІ ст., і Москва не може напряду застосовувати ті форми звільнення кримського півострова від кримськотатарського народу, які здійснювалися 18 травня 1944 р. ...А завдання сьгоднішніх репресій Москви залишається таким, як і 1944 р., тобто очистити півострів від кримськотатарського народу, але трішки іншим способом. Вони хочуть змусити кримських татар самих покидати свої землі», – зазначив Р. Чубаров (*УНН* (<http://www.unn.com.ua>). – 2016. – 16.05).

Обыски, допросы и уголовное преследование крымских татар со стороны российских властей и силовиков призвано вынудить их покинуть полуостров. Об этом заявил народный депутат Украины М. Джемилев.

«Единственная цель – запугать, заставить людей молчать. Есть еще вторая цель – вынудить крымских татар покинуть Крым. Они, так же, как и в сталинские времена, хотят видеть этнический такой чистый русский Крым», – считает он.

По мнению М. Джемилева, уголовное дело, возбужденное ФСБ в отношении заместителя главы меджлиса крымскотатарского народа И. Умерова, необоснованно и не соответствует закону. «У оккупантов такой страх перед крымскими татарами, что они не считаются ни с какими нормами и законами. Обвинение И. Умерова в том, что он призывал к посягательству на территориальную целостность Российской Федерации – это абсурд. Он просто говорил свою точку зрения как гражданин Украины, так и сын своего народа. А наш народ не признал эту оккупацию», – отметил он (*ForUm* (<http://for-ua.com>). – 2016. – 16.05).

Голосування в парламенті за Ю. Луценка-Генпрокурора показало проблеми в коаліції. Про це в коментарі Gazeta.ua сказав журналіст Ю. Бутусов.

«Рівень дієздатності парламентської коаліції падає. Об'єднувати людей можна, коли є лідерська позиція. А коли замість неї відбуваються виключно політичні торги, то ця конструкція руйнується. Це критичний сигнал для Президента. Бо він однозначно не хоче дострокових парламентських виборів. Але ситуація до того підходить. Сподіваюсь, Президент зробить висновки», – сказав журналіст.

За словами експерта, П. Порошенко монополізував владу. «...Нам потрібні не “контрольовані люди” у владі, а ті, які здатні бути провідниками довіри. Це головна проблема – недостатня довіра і відсутність професійних вимог при кадрових призначеннях», – зауважив Ю. Бутусов.

На думку журналіста, Генпрокурор мав би проходити через «конкурентний відбір». «Мала б працювати процедура. Прийняти закон, який би забезпечив конкурентний відбір. Чи сформулював чіткі, професійні вимоги. У Раді навіть був такий законопроект. Якби Президент такий конкурс провів, то тільки би посилив свій авторитет і авторитет ГПУ у суспільстві», – пояснив Ю. Бутусов (*Gazeta.ua* (<http://gazeta.ua>). – 2016. – 14.05).

Перемога української співачки Джамали на пісенному конкурсі «Євробачення», допомагатиме нашим дипломатам у перемовинах, вважає політолог В. Фесенко. Водночас політолог наголосив, що найвно думати про те, що перемога Джамали змінить політичну ситуацію навколо України і Криму.

«Перемога на “Євробаченні” – це не перемога дипломатії... Я не принижую українську дипломатію. Я її дуже поважаю, на відміну від багатьох критиків, я вважаю, наші дипломати роблять майже максимум, що можна зробити у відстоюванні наших інтересів. Але тут перемогла Джамала, її пісня і Україна», – переконаний експерт.

В. Фесенко також наголосив, що перемога Джамали на пісенному конкурсі «Євробачення» є заслуженою і неполітизованою. «...Не треба штучно шукати ворогів України серед тих, хто не голосував за Джамалу», – сказав він (*УНН* (<http://www.unn.com.ua>). – 2016. – 15.05).

ЕКОНОМІКА

Національний банк підготував ініціативу щодо можливості змінювати інформацію про встановлені курси обміну валют протягом дня та залежно від регіону, передає прес-служба регулятора.

«Учасники ринку валютно-обмінних операцій звернулися до НБУ з проханням дозволити їм змінювати інформацію про встановлені курси обміну валют протягом дня та залежно від регіону. Щодо цього питання в НБУ повідомили, що відповідну ініціативу регулятор вже підготував і документ знаходиться на етапі узгоджень з Мінфіном та Державною фіскальною службою», – ідеться в повідомленні НБУ у Facebook (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1570744-nbu-zbirayetsya-nadati>).

mozhlivist-zminyuvati-informatsiyu-pro-kursi-obminu-valyut-protyagom-dnya). – 2016. – 13.05).

Національний банк виступає за скасування збору 2 % до Пенсійного фонду з готівкових валютно-обмінних операцій. Про це повідомляється на сторінці НБУ в Facebook з посиланням на заяву заступника глави Нацбанку К. Рожкової.

К. Рожкова провела зустріч з учасниками ринку валютно-обмінних операцій, під час якої обговорювалися й питання безпеки обмінних пунктів.

Учасники ринку звернулися до НБУ з проханням дати їм можливість змінювати курси обміну валют протягом дня й залежно від регіону. За даними К. Рожкової, НБУ вже розробив відповідну ініціативу й такий документ на етапі узгодження з Мінфіном і ДФС.

Під час зустрічі також обговорювалася проблема функціонування «чорного» ринку обміну валют. Сторони домовилися про спільну протидію функціонуванню тіншових пунктів обміну.

Учасники зустрічі також домовилися про створення декількох робочих груп за участі представників НБУ для розв'язання основних проблем ринку обміну валют (*Finance.UA* (<http://news.finance.ua/ua/news/-/375688/nbu-vystupaye-za-skasuvannya-zboru-do-pensijnogo-fondu-z-operatsij-obminu-valyut>)). – 2016. – 13.05).

НБУ скаржиться на бездіяльність судової системи щодо проведення реформ на банківському ринку.

«З 2014 р. в Україні збанкрутувало 73 банки. З них 23 банки були просто машинками для відмивання грошей. При цьому немає жодного кейса по відповідальності власників банків за ці банкрутства, – говорить глава НБУ В. Гонтарева. – Ми дуже незадоволені судовою системою. Вона потребує термінових реформ» (*Finance.UA* (<http://news.finance.ua/ua/news/-/375647/gontareva-nezadovolena-sudovoyu-sistemoyu>)). – 2016. – 15.05).

Національний банк України узгодив правила роботи платіжної системи Ibox Money Transfer і видав платіжній організації цієї системи ПАТ «Агро комбанк» (м. Київ) свідоцтво від 12 травня 2016 р. № 29. Про це повідомили у прес-службі НБУ.

«Відомості про Ibox Money Transfer унесено до Реєстру платіжних систем, систем розрахунків, учасників цих систем та операторів послуг платіжної інфраструктури», – сказано в повідомленні регулятора.

У Нацбанку зазначають, що платіжна система Ibox Money Transfer наразі є восьмою платіжною системою на ринку України, що створена банком-резидентом.

За даними Нацбанку, платіжна система Ibox Money Transfer призначена для переказів у національній валюті, доларах США, євро й російських рублів (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1570902-nbu-uzgodiv-pravila-roboti-platizhnoyi-sistemi-ibox-money-transfer>)). – 2016. – 13.05).

Національний банк пропонує встановити додаткові вимоги до діяльності комерційних агентів банків з приймання платежів готівкою.

З метою вдосконалення порядку здійснення комерційними агентами банків операцій з прийому платежів готівкою регулятор розробив проект постанови правління НБУ «Про внесення зміни до постанови Правління Національного банку України від 12 лютого 2013 року № 42» (назва документа – за першоджерелом).

«Проектом передбачено встановлення обов'язку комерційних агентів банків вказувати в касовому документі (квитанція/чек тощо), який видається платнику за результатами здійснення операції з приймання готівки для подальшого її переказу, інформацію щодо найменування та місцезнаходження комерційного агента банку, від імені якого комерційний агент надає зазначені послуги», – ідеться в повідомленні Нацбанку.

Це узгоджується з вимогами ст. 17 Директиви 2007/64/ЄС1, згідно з якою платіжні установи гарантують, що агенти, які виступають від їхнього імені, інформують про цей факт користувачів платіжних послуг. Також відповідає вимогам ст. 4 Закону України «Про захист прав споживачів», якою встановлено право споживачів на одержання необхідної, доступної та достовірної інформації про виконавця (постачальника послуги) (*Finance.UA* (<http://news.finance.ua/ua/news/-/375771/nbu-posylyt-vymogy-do-vulychnyh-terminaliv>)). – 2016. – 15.05).

Національний банк України відмовився повідомити умови недавньої реструктуризації боргів ПриватБанку. Про це на своїй сторінці у Facebook написав депутат від БПП С. Лещенко.

Він зазначив, що одразу після Майдану, коли НБУ керував С. Кубів, банк І. Коломойського отримав небачені мільярдні стабілізаційні кредити. «Прийшов час погашення, але Коломойський домовився про відстрочку. А віднедавна його фракція “Відродження” голосує спершу за Прем'єр-міністра В. Гройсмана, а тепер за Генерального прокурора Ю. Луценка, – заявив депутат. – Ще на Коломойському висять мільярдні борги перед “Укрнафтою”, але це, напевно, буде перше кримінальне провадження, яке відкриє Генпрокурор Луценка» (*Finance.UA* (<http://news.finance.ua/ua/news/-/375658/nbu-vidmovyvsya-rozkryvaty-umovy-restrukturyzatsiyi-borgiv-pryvatbanku>)). – 2016. – 12.05).

Прибуток державного Ощадбанку (Київ) у січні – березні 2016 р. становив 112,032 млн грн, тоді як за відповідний період 2015 р. його збиток становив 5,781 млрд грн. Про це йдеться у кварталній фінансовій звітності банку.

Відповідно до звітності, його чистий процентний дохід у I кварталі становив 2,455 млрд грн, тоді як за відповідний період 2015 р. цей показник був негативним – 1,759 млрд грн.

Сукупні активи банку в I кварталі зросли на 13,6 % – до 180,792 млрд грн, кредити клієнтам збільшилися на 5 % – до 68,767 млрд грн.

Акціонерний капітал збільшився на 16,4 % і становив 35,109 млрд грн, власний капітал зріс на 81,2 % – до 13,303 млрд грн (*Finance.UA* (<http://news.finance.ua/ua/news/-/375659/oshhadbank-otrymav-112-miljoniv-gryven-prybutku>)). – 2016. – 12.05).

Етим летом «ПроКредит Банк» позволит проводить операции с наличными только в нескольких своих. Об этом рассказал председатель правления банка В. Пономаренко.

«Концепция перехода к безналичному обслуживанию клиентов является частью стратегии группы. Как и все банки группы ProCredit, мы будем стимулировать развитие безналичных платежей. Многие операции мы уже перевели из отделений в зоны самообслуживания и онлайн-банкинг», – сказал он.

Нововведение коснется как юридических, так и физических лиц (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2016/05/13/19028075>)). – 2016. – 13.05).

Банк «Альянс» увеличил уставной капитал на 65 млн грн – до 129,8 млн грн. Об этом говорится в сообщении банка.

Докапитализацию проведут путем размещения 6,5 млн штук частных акций номинальной стоимостью 10 грн каждая.

Оплата акций осуществляется исключительно деньгами в национальной валюте. Цель размещения акций – обеспечение финансовой стабильности деятельности банка «Альянс», повышение ликвидности и рейтинга по капиталу (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2016/05/16/19166898>)). – 2016. – 16.05).

Нацкомиссия по регулированию рынков финансовых услуг с начала 2016 г. аннулировала лицензии на осуществление страховой деятельности 10 страховым компаниям.

24 марта комиссия аннулировала лицензии компаний «Планета» и «Арго», 12 апреля – «Контакт страхования», «Цитадель», «Содружество», «Велика страхова компанія», «Автоэксимстрах», «Дельта», «Дельта жизнь» и 14 апреля – компании «Дельта Ре».

Регулятор исключил из государственного реестра финансовых организаций информацию о страховых компаниях «Зенит», «Лемма-Вите», «Гарантия», «Украинский страховой дом», «Унилайф», «Гута-Украина», «Екатеринославская страховая компания», «Планета», «Арго».

В конце 2015 г. в Украине была зарегистрирована 361 страховая компания, в том числе 49 компаний по страхованию жизни и 312 рискованных СК (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2016/05/13/19031097>)). – 2016. – 13.05).

Первый украинский международный банк по итогам I квартала получил убыток в размере 365,4 млн грн. Это на 23,9 % меньше убытка банка за аналогичный период прошлого года, сообщается на сайте банка.

Согласно отчетности, активы банка с начала года возросли на 4,6 % – до

39,39 млрд грн, обязательства – на 5,9 %, до 33,98 млрд грн.

ПУМБ в 2015 г. получил 1,76 млрд грн убытка. Это в 13 раз больше убытка по итогам предыдущего года на уровне 135,81 млн грн (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2016/05/13/19038818>). – 2016. – 13.05).

В январе – апреле 2016 г., по данным Государственной фискальной службы Украины, наибольшую валютную выручку дал экспорт черных металлов (группа 72 классификации ТНВЭД) – 2,072 млрд дол., что составило 19,16 % в общей структуре экспорта товаров из Украины. В том числе в апреле было экспортировано черных металлов на 592,95 млн дол.

Вторая позиция у зерновых культур (группа 10 ТНВЭД). За четыре месяца вывезено продукции на 1,934 млрд дол. (17,88 %), в том числе в апреле – на 550,88 млн дол.

Третье место у группы «Жиры и масла, готовые пищевые жиры, воски» (группа 15 ТНВЭД) – 1,284 млрд дол. (доля 11,88 %), в том числе в апреле вывезено продукции на 338,68 млн дол.

Доля более 4 % у таких групп, как «Электрические машины и оборудование, видео- и аудиоаппаратура», «Руды, шлак и зола» и «Реакторы, котлы, машины, оборудование».

Всего за четыре месяца экспортировано из Украины товаров на 10,81 млрд дол. (*DELO.UA* (<http://delo.ua/ukraine/gfs-nazvala-ukrainskie-tovary-davshie-naibolshie-valjutnye-postu-317004>). – 2016. – 16.05).

Україна продовжує утримувати позицію найбільшого постачальника соняшникової олії на світовий ринок.

За підсумками березня поточного року ключовими імпортерами української соняшникової олії стали країни Далекого і Близького Сходу, а також держави Європи.

Структура українського експорту характеризується досить високою концентрацією. На топ-3 ключових імпортерів за підсумками місяця доводилося сукупно 62 % загального обсягу поставок української соняшникової олії на експортні ринки (*Finance.UA* (<http://news.finance.ua/ua/news/-/375640/ukrayina-stala-pershoyu-v-sviti-z-eksportu-oliyi-infografika>). – 2016. – 12.05).

У квітні 2016 р. Україна експортувала пшеницю на 201,3 млн дол. Про це повідомляє Державна фіскальна служба.

Це на 20,7 % більше, ніж у березні 2016 р. (166,7 млн дол.).

Усього з початку 2016 р. Україна експортувала пшеницю на 582,7 млн дол. Найбільшим імпортером української пшениці у січні – квітні був Єгипет – 103,7 млн дол. (питома вага – 17,8 %). На другому місці – Таїланд (70 млн, 12 %), на третьому – Бангладеш (69,6 млн, 11,9 %) (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/ukraina-v-kvitni-zbilsila-eksport-psenici-na-207>). – 2016. – 16.05).

Украина в I квартале 2016 г. экспортировала 9,8 тыс. т овса, что почти на 50 % больше, чем за аналогичный период 2015 г. (6,6 тыс. т). В стоимостном выражении экспорт возрос на 66 % и составил почти 1,5 млн дол. Об этом со ссылкой на данные Государственной фискальной службы сообщает ассоциация «Украинский клуб аграрного бизнеса» (УКАБ).

Основными странами-импортерами украинского овса стали Индия (35 %), Объединенные Арабские Эмираты (9 %) и Греция (15,5 %). Последняя является одной из главных стран ЕС, которые закупают украинский овес. Так, по состоянию на 28 апреля Украина полностью использовала беспошлинную квоту на ввоз в ЕС овса в размере 4 тыс. т.

Как отмечают в УКАБ, спрос на эту культуру в мире растет – цена на овес (Украина, СРТ) на конец марта 2016 г. увеличилась на 36 % по сравнению с аналогичным периодом 2015 г. и составила 144,75 дол. за 1 т продукции (*Инфоиндустрия* (<http://infoindustria.com.ua/ukrainskiy-oves-vostrebovan-v-indii-i-gretsii>). – 2016. – 14.05).

Роспотребнадзор позволил украинскому производителю соли, предприятию «Артемсоль», возобновить поставку на российский рынок. Про це пише «Коммерсант».

За інформацією видання, наглядове відомство дозволило українському підприємству щорічно ввозити в Росію 170 тис. т солі (у 2014 р. його частка на російському ринку становила 233,2 тис. т, або 21 %) і вже поінформувало Федеральну митну службу про допуск його продукції з 10 травня.

За словами глави прес-служби української компанії Ю. Єременко, підприємство «Артемсоль» у грудні 2015 р. звернулося в Роспотребнадзор за дозволом повернути свою продукцію на російський ринок. «Ми представили необхідні документи, сертифікати якості, проби солі, але офіційної відповіді від російського відомства ще не отримали», – сказала вона (*Finance.UA* (<http://news.finance.ua/ua/news/-/375623/rosiya-skasovala-zaboronu-na-import-ukrayinskoyi-soli-zmi>). – 2016. – 12.05).

Виробництво м'яса в Україні за січень – квітень 2016 р. порівняно з аналогічним періодом 2015 р. збільшилося на 2,6 % і становило 1,1 млн т. Про це повідомляє Державна служба статистики України (Держстат).

Виробництво молока за чотири місяці 2016 р. становило 2,89 млн т, що на 0,9 % менше, ніж за аналогічний період 2015 р. Поряд із цим виробництво яєць за звітний період знизилося на 17,5 % у річному численні і становило 4,83 млрд шт.

За інформацією, дані оприлюднені Державною службою статистики без урахування тимчасово окупованої території АР Крим, Севастополя й частини зони проведення антитерористичної операції (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/virobnictvo-aec-v-ukraini-vpalo-na-175>). – 2016. – 13.05).

В апреле в Украине работали только два автозавода, о чем свидетельствует свежий статистический отчет «Укравтопрома».

Всего в стране за месяц выпустили 299 транспортных средств, что на 2 % меньше, чем в марте, и на 46 % меньше апреля 2015 г.

Легковые машины в Украине выпускал только завод «Еврокар». Там собрали 188 новых Skoda – на 25 % меньше, чем в марте.

Чрезвычайно удачным выдался апрель и для «АвтоКрАЗ», о чем уже успела отчитаться пресс-служба завода. Завод выпустил 110 ед. продукции, 65 % из которой отправилось на экспорт.

О выпуске одного единственного автобуса отчитались в «Черкасском автобусе». Больше этот вид транспорта не делал никто. Чистые ноли показали: ЗАЗ, «Богдан», оба завода «Эталон», и «Часив Яр» (*DailyUA* (<http://daily.com.ua/business/11-05-2016268373>). – 2016. – 11.05).

Фонд гарантування вкладів фізичних осіб на минулому тижні продав активи 15 неплатоспроможних банків на загальну суму 14,07 млн грн, передає прес-служба фонду.

За даними Фонду гарантування, загальна сума продажу основних засобів і прав вимог банку «Надра» становила 6,46 млн грн (у тому числі нерухомості – 6,11 млн грн).

У відомстві зазначають, що загальний обсяг реалізації прав вимоги за виданими кредитами становив 7,35 млн грн, з яких 5,61 млн грн – за кредитами, виданими юридичним особам банком «Київська Русь» (3,15 млн грн) і «БГ Банком» (2,46 млн грн), 1,74 – за кредитами фізосіб, які видав банк «Форум».

Решта суми в розмірі 0,25 млн грн отримана в результаті безпосереднього продажу майна банків, які ліквідуються (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1570573-fgvfo-prodav-aktiv-neplatospromozhnikh-bankiv-na-ponad-14-07-mln-grn>). – 2016. – 12.05).

В Україні у квітні 2016 р. споживча інфляція становила 9,8 % відповідно до квітня 2015 р. Про це повідомляє Державна служба статистики.

Водночас, за даними відомства, у квітні 2016 р. ціни на алкогольні напої зросли на 20,6 % порівняно з аналогічним періодом минулого року.

Ціни на продукти харчування та безалкогольні напої у квітні 2016 р. зросли на 6,9 % у річному вимірі. Зокрема, хліб і хлібопродукти за рік подорожчали на 5,2 %, м'ясо й м'ясопродукти – на 7,6 %, молоко, сир і яйця – на 11,7 %, олія та жири – на 10,9 %.

Ціни на рибу і продукти з риби у квітні 2016 р. знизилися на 1,3 % порівняно з квітнем 2015 р.

Водночас одяг і взуття в Україні за рік подорожчали на 19,6 %.

Додамо, що ціни на житло, воду, електроенергію, газ та інші види палива у квітні зросли на 17 %. Так, плата за власне житло (квартирна плата) за рік в Україні подорожчала на 6,6 %, утримання та ремонт житла – на 8,2 %, водопостачання – на 37,2 %, каналізація – на 26,9 %, електроенергія – на 56,4 %, гаряча вода й опалення – на 77,7 %.

Ціни на природний газ в Україні у квітні лишилися без змін порівняно з квітнем 2015 р.

За даними відомства, предмети домашнього вжитку, побутова техніка й поточне утримання житла за рік подорожчали на 8,4 %. Так, ціни на домашній текстиль за рік в Україні зросли на 11,1 %, на побутову техніку – на 6,7 %.

Також додамо, що за рік в Україні транспорт подорожчав на 2,5 %, зв'язок – на 4,7 %. Так, ціни на залізничний пасажирський транспорт у квітні 2016 р. зросли на 6 % у річному вимірі, а ціни на автодорожній пасажирський транспорт – на 7,6 % (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1570424-spozivcha-inflyatsiya-v-ukrayini-u-kvitni-stanovila-9-8-u-richnomu-vimiri>). – 2016. – 12.05).

На 60 % у 2014–2015 рр. скоротився імпорт магнеєвої селітри в Україну. Про це повідомляє «Інфоіндустрія».

«Динаміка імпорту нітрату магнію в останні три роки вказує на зниження обсягів ввезеного товару на 60 % в минулому році порівняно з 2013 р.», – ідеться в повідомленні.

Аналітики «Інфоіндустрії» пояснюють це специфікою застосування добрива – в основному в гідропоніці та системі фертигації – внесення добрив з одночасним поливом.

Основним постачальником магнеєвої селітри в Україну є польська компанія Alwernia, на яку в структурі експорту в різні роки припадало від 65 до 90 %. Конкуренцію їй становлять китайські компанії Jiaocheng Knlan Chemical і Crown Champion International Group, а також українське ТОВ «ЗХР “Донецьк-Реактив”» (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/za-dva-roki-ukraina-skorotila-import-magnievoi-selitri-na-60>). – 2016. – 13.05).

У січні – квітні 2016 р. обсяги сільськогосподарського виробництва порівняно з відповідним періодом 2015 р. скоротилися на 1,7 %. Про це повідомляє Держстатистики.

Скорочення обсягів сільськогосподарського виробництва за звітний період 2016 р. спостерігалось в таких регіонах: Луганська область – 16,8 %, Херсонська – 14,9 %, Хмельницька – 9,8 %, Донецька – 8,7 %, Івано-Франківська – 7,2 %, Київська – 5,2 %, Одеська – 4,9 %, Тернопільська – 3,2 %, Закарпатська – 2,9 %, Миколаївська – 2,5 %, Чернівецька – 1,9 %, Рівненська – 1,2 %, Запорізька – 1,1 %, Волинська – на 0,9 %, Дніпропетровська – 0,6 %, Сумська – 0,4 %.

Водночас за чотири місяці 2016 р. обсяги сільськогосподарського виробництва зросли у Вінницькій області – на 6,9 %, Харківській на – 3,4 %, Кіровоградській – на 2,0 %, Житомирській – на 1,4 %, Черкаській – на 1,2 %, Полтавській – на 0,9 %, Чернігівській – на 0,8 %, Львівській – на 0,5 %.

За даними відомства, у квітні 2016 р. обсяги сільськогосподарського виробництва зросли на 8,9 % порівняно з березнем 2016 р. (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1570803-obsyagisilskogospodarskogo-virobnitstva-za-4-misyatsi-skorotilisy-na-1-7>). – 2016. – 13.05).

Станом на 1 травня 2016 р. порівняно з аналогічним періодом 2015 р. поголів'я великої рогатої худоби скоротилося в Україні на 3,3 %. Про це повідомили у прес-службі Держстатистики.

За даними Держстатистики, станом на 1 травня 2016 р. порівняно з 1 травнем 2015 р. (за один рік) поголів'я великої рогатої худоби скоротилося на 3,3 % – до 4 млн 267,4 тис. голів, у тому числі поголів'я корів скоротилося на 3,8 % – до 2 млн 190,3 тис. голів. Водночас поголів'я свиней скоротилося за аналогічний період на 4,1 % – до 7 млн 144,1 тис. голів, поголів'я овець і кіз скоротилося на 3,5 % – до 1 млн 703,8 тис. голів, поголів'я птиці скоротилося на 4,7 % – до 192 млн 712,8 тис. голів.

Додамо, що дані наведено без урахування тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, Севастополя та частини зони проведення антитерористичної операції (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1570528-pogolivya-vrkh-skorotilos-v-ukrayini-za-rik-na-3-3>). – 2016. – 12.05).

За підсумками чотирьох місяців господарствами всіх категорій було вироблено 2,9 млн т молока, що на 0,9 %, або на 25,1 тис. т, менше, ніж за аналогічний період 2015 р. Про це повідомляє Державна служба статистики України.

Виробництво промислового молока за аналізований період зросло на 3,2 % і становило 879,3 тис. т. Скорочення валу виробництва демонстрували лише п'ять областей (дві з них тимчасово окуповані): Дніпропетровська (25,3 тис. т; – 4,2 %), Одеська (11,5 тис. т; – 1,7 %), Чернівецька (4,9 тис. т; – 15,5 %), Луганська (11,7 тис. т; – 12 %), Донецька (27 тис. т; – 10,3 %).

Господарства населення тримають тенденцію до скорочення обсягів виробництва. За підсумками січня – квітня ними було вироблено 2 млн т молока, що на 2,5 % менше, ніж за аналізований період минулого року (*Agravery* (<http://agravery.com/uk/posts/show/v-ukraini-prodovzue-skorocuvatisa-virobnictvo-moloka>). – 2016. – 16.05).

ЕКОНОМІКА УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ

СВІТОВИХ КРИЗОВИХ ТЕНДЕНЦІЙ

Міжнародне рейтингове агентство Fitch підтвердило довгостроковий рейтинг дефолту емітента в Україні в іноземній і національній валютах на рівні CCC, передає сайт Fitch Ratings.

«Підтвердження рейтингів відображає відсутність прогресу в програмі реформ, необхідних для розблокування фінансової підтримки», – відзначили в агентстві.

Також на рівні CCC було підтверджено рейтинги незабезпеченого боргу з випуску облігацій в обох типах валют.

Разом з тим Fitch очікує, що новий уряд рухатиметься вперед з реформами, необхідними для забезпечення відстроченого траншу МВФ (1,7 млрд дол.).

Також експерти зазначають, що затримки в забезпеченні МВФ і донорських виплат підкреслюють вразливість зовнішньої позиції України (*Українські Національні Новини* (<http://www.unn.com.ua/uk/news/1570927-fitch-pidtverdilo-suverenniy-reyting-ukrayini-na-rivni-ccc>). – 2016. – 14.05).

Рейтинговое агентство Moody's считает, что за прошедший год был достигнут прогресс в программе реформ. В первую очередь, правительство добилось успеха в ребалансировке экономики и сокращении структурного государственного и внешнего дефицита. Об этом говорится в отчете агентства.

Moody's отмечает, что достижение дальнейшего прогресса опирается на продолжении реформ, изложенных в программе финансовой помощи МВФ. По мнению агентства, фонд возобновит свое сотрудничество с Украиной в ближайшие несколько месяцев.

Агентство считает, что реструктуризация большинства еврооблигаций в конце 2015 г. помогла смягчить внешнее давление на ликвидность и избежать дефолта по этим облигациям. Тем не менее, соотношения долга к ВВП остается выше 80 %.

По данным агентства, в 2016 и 2017 г. ожидается медленное восстановление экономики. Бюджетный дефицит будет оставаться на уровне 3,7 %, требуемых МВФ (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2016/05/13/19033466>). – 2016. – 13.05).

Уряд Чехії розробив і схвалив пілотний проект спрощеної процедури працевлаштування для 5 тис. фахівців з України. Про це повідомляє DW.

«Ідеться про спрощення процесу отримання довгострокової візи в цілому для 5 тис. українських висококваліфікованих працівників і працівників середньої технічної ланки щорічно», – ідеться в повідомленні.

У 10-мільйонній Чехії станом на кінець I кварталу 2016 р. налічувалося понад 117 тис. вакансій. Найбільше відчувається нестача робочих рук у промисловості. «Найбільший попит на інженерів-будівельників, електротехніків, механіків. Не вистачає працівників ІТ-сфери та медиків, особливо сестринського персоналу», – ідеться в матеріалі.

Як повідомляється, набиратимуть фахівців через консульство у Львові.

Згідно з оприлюдненим урядом механізмом, роботодавець шукає потрібного фахівця, укладає угоду й подає документи в консульську установу. Працівники дипустанови призначають коротку співбесіду з потенційним працівником (*Finance.UA* (<http://news.finance.ua/ua/news/-/375767/chehiya-pratsevlashtuje-pyat-tysyach-ukrayintsiv>). – 2016. – 14.05).

Экономика Германии в I квартале 2016 г. росла самыми быстрыми темпами за последние два года. Об этом сообщает Bloomberg.

ВВП возрос на 0,7 % за I квартал. За год экономика возросла на 1,6 %.

Согласно данным Госстата, главным двигателем роста было увеличение потребительских расходов в начале года. Кроме того, значительно увеличились инвестиции в строительство и оборудование.

Также экономисты банка DZ Bank опубликовали исследование о влиянии «Брексита» на немецкую экономику. Согласно исследованию, в случае выхода Британии из ЕС, рост экономики Германии в 2016 г. замедлится на 0,4 % – до 1,4 %. В 2017 г. рост замедлится на 1,2 % – до 0,5 % (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2016/05/13/19031895>). – 2016. – 13.05).

ВВП Италии в I квартале 2016 г. возрос на 0,3 %. Об этом сообщает Bloomberg.

Согласно данным итальянского Госстата, за год ВВП возрос на 1 %.

Госсатт в своем докладе заявил, что в I квартале «со стороны спроса наблюдался положительный вклад от внутреннего компонента и негативный от внешнего».

Восстановление сферы занятости и потребительского спроса поддержали экономический рост Италии в 2015 г. В то же время экономический рост постепенно замедлялся в течение года. В апреле Госстат заявил, что восстановление экономики в I квартале может ослабнуть из-за слабой динамики цен и слабого промышленного производства (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2016/05/13/19035081>). – 2016. – 13.05).

Центральный банк Великобритании сохранил ключевую процентную ставку и ухудшил прогноз роста экономики. Об этом сообщает Bloomberg.

Ставка останется на уровне 0,5 %. При этом регулятор ухудшил прогноз роста экономики из-за неопределенности Великобритании по поводу своего будущего в ЕС. Согласно обновленному прогнозу ВВП в 2016 г. возрастет на 2 %, что на 0,2 % меньше, чем прогнозировалось раньше. Прогноз на 2017 г. ухудшен на 0,1 % – до 2,3 %. В 2018 г., по мнению ЦБ, ВВП возрастет на 2,3 %. Раньше регулятор прогнозировал рост на уровне 2,5 %.

Согласно данным банка, в марте потребительские цены возросли на 0,4 %. Банк прогнозирует рост инфляции до 2,1% во II квартале 2018 г.

Глава ЦБ М. Карни после публикации отчета предупредил о влиянии «Брексита» на экономику страны: «Выход Великобритании из ЕС может оказать существенное влияние на валютный курс, спрос и предложение в стране» (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2016/05/12/18994368>). – 2016. – 12.05).

Данные по экономикам Польши и Венгрии в I квартале впервые с 2012 г. показали первое сокращение ВВП этих стран. В Польше ВВП снизился по сравнению с предыдущим кварталом на 0,1 %, а в Венгрии – на 0,8 %, сообщает Financial Times.

Объем польского ВВП снизился по сравнению с предыдущим кварталом на 0,1 %, при том что экономисты ожидали его роста на 0,6 %. В прошлом квартале экономика страны возросла на 1,3 %.

В годовом исчислении польская экономика увеличилась на 3 %, что также ниже ожиданий. Экономисты прогнозировали увеличение в размере 3,5 %, а в последнем квартале 2015 г. рост составил 4,5 %.

После закрытия рынков агентство Moody's собирается пересмотреть

кредитный рейтинг Польши. По данным FT, большинство аналитиков ожидают либо его понижения, либо пересмотра с негативным прогнозом.

Венгрия опубликовала данные, свидетельствующие о первом сокращении ВВП за период с конца 2012 г. По сравнению с прошлым кварталом он снизился на 0,8 % при прогнозе +0,4 %. В прошлом квартале рост составил 0,6 %.

По сравнению с прошлым годом венгерская экономика возросла на 0,9 %, что ниже на 3,2 % в предыдущем квартале, и опять же ниже прогнозов, которые предсказывали ее увеличение на 2,4 %.

Спад вызван отчасти значительным падением объемов строительства, которые по итогам марта снизились на 33,9 %. При этом по разделу «гражданское строительство» спад составил 52,4 % (*Минфин* (<http://minfin.com.ua/2016/05/15/19047755>). – 2016. – 15.05).